

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS,
IŠEINAS KAS
ČETVERGAS
MILKTON
Rev. A. Stankūnas
4657 Wood St.
KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose . . . \$2.00
In Kanadoje ir kitose šalyse . . . \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS ATSKYRIUM.
Rankraščiams siūti adresu:
REV. A. KAUPAS,
64 Church St.,
Pittston, Pa.
Pinigus siūti ir su visokiems reikalais reikia
kreiptis šiuo adresu:
"DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States . . . \$2.00
Canada and other Parts . . . \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

No. 26.

WILKES-BARRE, PA., 1 D. BIRŽELIO (JUNE) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Sekminių Nedėlia.

Lekcija. Ap. Darb., II, 1-11. — Kada išsipildė penkiosdešimt dienų, buvo visi drauge vienoje vietoje. Ir stojiš umai iš Dangaus užimas, kaip užpuolančio didžio vėjo, ir pripildė visus namus, kur sėdėjo. Ir pasirodė jiems perdalinti liežuviai, kaip ugnies, ir sėdosi ant kiekvieno iš jų. Ir pripildyti buvo visi Šventąja Dvasia ir pradėjo kalbėti visokiais liežuviais, kaip jiems Šventoji Dvasia davė iškalbėti. O buvo žydai, Jeruzolimoje gyvenantys, vyrai dievobaimingi, iš visokių giminių, kurios yra po dangum. O kad stojiš tasai balsas, susiėjo daugumas ir išsigando dūmų, jog girdėjo kiekvienas juos savąja kalba kalbančius. O nušimtinė visi ir stebėjosi, kalbėdami: Ar-gi štai ne visi, kurie kalba, galiliečiai yra? O kaip-gi mes girdėjome kiekvienas musų kalbą, kurioje užgimėme? Partai, ir Medai, ir Elamitai, ir kurie gyvena Mezopotamijoje, žydų žemėje, ir Kapadokijoje, Punte ir Azijoje, Frigijoje ir Pamfilijoje, Aigypse ir Libijos šalyse, kurie yra aplink Cyreną ir atėvianai ryminčiai. Žydai taipogi ir naujaticiai, Kretai ir Arabai, girdėjome juos kalbančius musų liežuviais Dievo didžius darbus.

Evangelija. Jon. XIV, 23-31. — Anuomet atsakė Jezus ir tarė jam: Jei kas mane myli, užlaikys mano žodžius, ir mano Tėvas mylės jį ir pas jį ateisim ir gyvenimą jame padarysime. Kas mane nemylti, mano žodžių neužlaiko. O kalba, kurią girdėjote, ne yra mano, bet to, kuris mane siuntė, Tėvo. Tai jums pasakiau, pas jus būdamas. Bet Palinksmintoja, Šventoji Dvasia, kurią Tėvas atsiųs mano vardu, ta jus išmokys viso ir primis jums vis, ką tik jums pasakyčiau. Romybę palieku jums, mano romybę duodu jums; ne kaip duoda svietas, aš jums duodu. Teneišsigasta jūsų širdis ir tenešibijo. Girdėjote, jog aš jums pasakiau. Nueinu ir ateinu pas jus. Kad mane mylėtumėte, ištiesų džiaugtumėtės, jog einu pas Tėvą, nes Tėvas desnis yra už mane. Ir dar jums pasakiau pirmeg, idant kad stosis, tikėsimėte. Jau su jums daug kalbėjau. Nes ateina šio švento kunigaikštis, o mane nieko neturi. Bet idant būtų svietas, jog myliu jus, o kaip man įsakė Tėvas, taip darau.

SEKMINĖS.

"Palinksmintoja, Šv. Dvasia, kurią Tėvas atsiųs mano vardu, ta jus išmokys viso ir primis jums, ką tik jums pasakyčiau". Išidėmėk Jezaus meilę. Ši pradžima duoda Jis Apaštalams prieš pačią savo kančią. Ir mirties šėšelyje neužmiršta apie tuos, kuriuos norėjo padaryti tvirtais ir tobulais tikėjime. Mirtis artinosi ir įsteigtąją savo Bažnyčią reikėjo palikti Apaštalų globoje. Tad pradžiam jiems Palinksmintoja, Šv. Dvasia, kuri primis jiems viską, kas bus reikalinga Bažnyčios valdyme. Ir štai, kada išsipildė penkiosdešimt dienų, visi buvo drauge vienoje vietoje. Ir stojiš umai iš Dangaus užimas, kaip užpuolančio didžio vėjo ir pripildė visus namus, kur sėdėjo. Ir pasirodė jiems perdalinti liežuviai, kaip ugnies ir sėdosi ant kiekvieno iš jų. Ir pripildyti buvo visi Šventąja Dvasia.

Išabi atmaina įvyko toje dienoje. Buvo susirinkę "vienoje vietoje" — iš baimės žydų silpnai, svyruojantys žmonės, Apaštalai. Petras, Apaštalų kunigaikštis, neseniai prisiegavęs, kad neužsigis Kristaus, užsigynė Jo prieš tarnaitę. Kiti, sunkiausiose kančios valandose, apleidę savo Viešpatį. Prasti iš jų būtų buvę Bažnyčios vadovai. Bet, vos tik pripildė juosius Šv. Dvasia tapo tvirtais ir drąsiais Kristaus mokslo skelbėjais ir Bažnyčios stulpais, pasirūšusiais dėl jos palaikymo kentėti ir mirti. Petras pirmasai prabilo ir žmones ir jiems įsakė: "Pakutą darykite, o teapsikrikštija kiekvienas iš jūsų vardan Jezaus Kristaus dėl atleidimo jūsų nusidėjimų ir gausite Šventosios Dvasios dovaną."

"Pakutą darykite" — tai yra pirmoji išlyga Šv. Dvasios apturėjimui. Per tikrą išpažintį ir širdingą atgailą reik šalin mesti kiekvieną nusidėjimą, nes nusidėjimas yra didis Šventosios Dvasios priešas. Nuodėmė, pasiliekanči musų širdyje nu liudina šv. Dvasią ir ją pri verčia atitraukti nuo musų sa vo malonę ir šviesą. Atitoli nink nuo savęs nuodėmė ir prisirišimą prie jos, o susi vienynsi su Šv. Dvasia, kuri yra pati šventybė ir tobulybė.

Antra kliūtis Šv. Dvasios apturėjimui, tai gyvenimas pagal svieto dvasią. Dievo Dvasia nieko bendro negal turėti su svieto dvasia, kaip šviesybė ne bendrauja su tamsybe. Svieto dvasia yra priešinga Dievui ir savo gyvenimo itaisimui mes negalime nuo svieto imti pavyzdžio. Kristus, pradžiamas

mas Apaštalams atsiųsti Šventąją Dvasią, pasakė, jog jie n'esa iš to svieto; kaip ir Jis n'esąs. Reik tad ir mums iš svieto dvasios išsiliuosuoti, kad Dievo Dvasia mumyse gyventų.

Te Sekminės pažadina musų sielas į naująjį gyvenimą; te musų širdis, toje malonės dienoje Dangun pakyla, kad Palinksmintoja, kurią Tėvas atsiųs Sunaus vardu, apsigyventų musų širdyse ir jas pripildytų malonėmis ir palaiminimais.

Katalikiškos Žinios.

Vyskupas Prendergast paskirtas Philadelphia antvyskupu.

Geg. 27 d. atėjo žinia iš Rymo, jog Philadelphia antvyskupu tapo paskirtas Edmundas Pranciškus Prendergast, ligšiol vyskupas — padėjėjas (sufraganas) Philadelphia antvyskupijos. Naujas antvyskupas yra didelio ugio, beveik milžinas, bet labai minkštos širdies. Turi jau netoli 70 metų. Gimęs Clonmell'ėje, Tipperary paviete, Irlandijoje, 3 geg. 1843 m. I Ameriką atkeliavo 1859 m. Įsventintas į kunigus Philadelphia katedroje, 1874 m. tapo klebonu šv. Malachijo bažnyčioje, Philadelphiaje. Jau keturiolika metų, kaip nabašnikas antvyskupas Ryan padarė jį savo padėjėju. Ryan'ui numirus valdė dieceziją.

Katalikiška Žinių Agentija.

Milane (Italijoje) tapo įsteigta tarptautinė žinių agentūra. Jinai leis telegrafu įvairias žinias: finansų, politikos, ekonomikos, mokslo, dailės ir literatūros. Šita agentija skels tikras žinias apie katalikų reikalus.

Prezidentas Taft klausė mišią.

Geg. 28 buvo Washington didėlė paroda katalikų veteranų dviejų paskutinių karių. Paroda pasibaigė iškilmingomis mišiomis, laikytomis lauke prie Washington paminklo. Jų klausė prezidentas Taft, svetimų viešpatijų pasiuntiniai ir daugelis kitų augštai pastatytų vyrų. Mišias laikė kardinolas Gibbons asistuoja popiežiaus delegato Mgr. Falconio ir 100 kitų dvasiškių.

Vokietijos Ciesorius atsiųs katalikų blaivininkų seimą savo atstovą.

Kun. Callahan gavo raštą nuo Vokietijos ciesoriaus Viliaus žinia, jog ateinančian susivažiavimas Chicagoje katalikų blaivybės draugijos: "Catholic Total Abstinence Union" pasiųsias arba savo ambasadorių Washington arba ką kitą.

J. CARDINAL GIBBONS.

S. L. R. K. A. XXVI SEIMAS.

prasidėjo 30 d. gegužės 10 val. išryto iškilmingomis Mišiomis šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčioje, kurias atlaikė Susiv. dvasiškas vadovas, kun. M. Pankauskas, Bridgeport'o, Conn., šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas. Įžymiausiu svečiu bažnyčioje buvo Jo Malonybė Kardinolas Gibbons.

Kardinolą iškilmingai pasitiko vietinės lietuvių mokyklos vaikučiai baltai aprėdyti, šs. Kazimiero ir Jurgio draugijų nariai, Švč. Panelės Nekalto Prasidėjimo moterų draugijos narės, Seimo delegatai ir skaitlingai susirinkę ant mišių Baltimorės lietuviai. Dvylikos metų mergytė įteikė Kardinolui puikų gėlių buketą.

Po mišių J. E. Kardinolas gražiai, maloniai pasveikino Seimo delegatus, linkėdamas jiems sėkmingai pasidaruoti katalikų tikėjimo ir savo tautos labui ir lydimas tų pačių draugijų ir parapijiečių nuėjo klebonijon, kur jį iškilmingai priimtą.

Delegatų Seiman atvyko 60. Seimo vedėju aprinkta J. Kovas iš Waterbury, Conn.

Iš Lietuvos.

Ylakių (Telsių pav.). Šią vasarą Ylakiuose įtaisys ugnegesius draugiją ir visą miestelį išgrįs akmenimis. Žadama taipogi baltinti bažnyčią viduje.

Laukessa (Kuršo gub.). 14 balandžio Mežaniškio dvaro žmogus vežė iš Dvinskio pri-pirkty daiktų. Viename maiše buvo 10 pudų gipso. Važiudamas per menką tiltelį, nepataikė per vidurį, vežimas nelaimingai pargriuvo ir maišas užspaudė vežėją.

Tauragė. Velykų pirmą dieną A. Valatkevičiaus, parubežinio punkto užveždėtojo sunus 14 metų. Br. Taur. prog. II kl. mokyns, priėjęs prie kareivių ir pėmęs su vienu kareiviu iš kruvos stovinčių tuščių šautuvų po vieną, juokaudami pradėjo švaistytis; kareivio šautuvas, nelaimė, buvęs užtaisytas, pasileido šuvis ir mokyns krito negyvas. Buki me su šautuvais atsargesni, nes nebepiramas toks atsitikimas.

Višakio Ruda (Mariamp. pav.). Laikraščių emėjų praėjusiais metais, regis, buvo 115, o šiais — žymiai padidėjo. Žiburio skyrus ligi šio laiko nesmarkiai pliskėjo; jaunimas stovi iš tolo nuo jo.

Monopolis šventadieniais uždarytas, aludėms ir-gi ne puikiai klojasi. Su slaptomis gertuvėmis apsidirbo kun. Martišius.

Žagare (Šiaulių pav.). Čia turi savo dvarus žinomas G. Nariškinas. Keli metai atgal jis atėmė iš miestėlių žemės plotą, o iš vals-tiečių kelių, kurį jiems buvo davęs patsai Zigmantas karalius. Byla dėl vienybės stokos buvo pralošta.

Miško sargai jau antri metai, kaip vaikščioja (kitam reikia važiuoti ir 30 ver.) ru-mų saugoty. Vasaros gi me-tu tie sargai važinėja tam tyčia pataisytyne vežime pačią dvarininkę. Atsisėda ji vežiman, sargas ima už jienos ir taip veža neretai versta—du.

Valdžios. Nuo 1 balandžio atidaryta nauji pašto skyriai Laižuvoje, Pašvitinyje,

Svedasuose, Surviliskio, Čedasų ir Južintų valsčių valdyboje nuo 16 balandžio įvedama visokios pačtos priėmimas.

Renava (Telsių pav.). **Ku mečių padėjimas.** Naujas Renavos dvaro užveizda sumanė geresnį budą, kaip suvaldyti kumečius — darbininkus. 1911 m. — sumanė tokius kantraktus. Darbas turi būti po užduočiai. Jei norėsi pirmiau laiko atstoti, užveizdos neklausys, kitus panašius darbus darysi, tai turėsi 25 rb. pabaudos mokėti. Jei rukysi užgintame (užveizdos) laike, mokėsi pabaudą. Jei arkliai ar pats sulažysis padargus, tai mokėsi pabaudą, kiek paskirs užveizda. Žinomas daiktas, kontrakte yra ir kumečių parašas.

Vadinas, tiktai pabaudos, pabaudos ir vėl pabaudos, o "laisvių" jokių. Gyvena ku mečiai drėgnuose, akmeniuose butuose.

Troškunai (Ukm. pav.). Troškuniečiai nelabai turi su kuo pasigirti. Nėra čia nei jokių draugijų, išskiriant skolinamąją taupomąją kasą, kuri jau kelinti metai gyvuoja, įkurta p. S. Montvilio rūpesčiu.

Teisybė, iškaba ir vartotojų draugijos yra, bet jos šeimininkavimo geriau neminėti.

Gal pasakys, kad "Saulės" skyrius atidengti valdžios leistas. Teisybė, kad leistas; net ir laikraščiuose buvo minėta, bet keli metai praslinko, o veikimo negirdėti, gyveniman skyrius nevykdomas. Laikraščius mažai kas teskaito, krason atėina kruva "Vienybės" ir panašiai, bet kas juose rašoma — mažai kas težino. Girtuokliavimas, paaušų skal-dymas labai paprastas.

Apie skirstimosi vienasėdžiuosna, ukės pagerinimą, geriau nekalbėti — gausi "durnių". Ot Amerika — tai kas kita, bent yra ko kalbėti, ten tai aukso šalis. Bėga ten neturtingi, bėga ukininkų sunai—dukte-ris, bėga ir ukininkai, palikę nemažus ukius, pačias su vaikų kruva, girdi: "Kaip čia gyventi, Leiba baigia akis plėšyti už nemokėtus pusbutelius, kur gi čia pinigai paimti.

Amerikoj tai bent turėsi iš ko išgerti, pavalgyti, apsitaisyti — ir da pinigų paliks kišenėj. Bet, kaip girdėti, nevisi ten atranda laimę. Dauguma laukia išsižio-ję marių užšalint, kitaip nebėgi grįžti.

Punskas (Savalkų gub. ir ap.). Čia jau nuo 12 kovo atidaryta "Blaivybės" skyriaus arbatinė. Žmonės arbatinę noromis lanko ir labai patenkinti tuo, kad čia

gauna ypač iškėptą duoną, teisingą svorą; viskas švaru, netaip, kaip pas žydus. Todėl tai arbatinei sekasi labai gerai. Žmonių naudai čia labai daug dirba kun. Vyšniauskas.

Mosėdis (Telsių pav.) Kovo 30 d. buvo vyrijos su-eiga. Nutarta, kad aludė, šventadieniais būtų uždarytos. Toliau gi "rinktiniai" pasielgė visai blogai. Išplėšė iš 2 žmonių norinčių prisirašyti Mosėdžio valsčių, "magaryčių".

Paskui vietinis mokytojas prašė vyrijos, kad paskirtų keletą rublių klesos kambariui išbaltinti. Žmonės atsisakė, nes "magaryčių" čia nebuvo. Stebuklingi rinktiniai. Nenori mokyklos taisyti, o skiria 300 rublių naujoms tvoroms tverti ir valsčiaus sueigos kambariui pataisyti.

Šimonių (Ukm. pav.). Retai gal kur tiek išsivyravus girtuoklybė, kiek čionai valsčiaus teisme. Kalėdoms turėjau atvažiuoti iš Peterburgo teisman ir prisiežiu-rėjau, kaip teisėjai geria. Iš-ryto, prieš eisiant valsčiaus raštinėn, teisėjai Rimavičius, Černys ir Puteika ir pirmasėdis Jogela užsuko pas žydą, užsidarė skirtame kambaryje, išileizdami tik kai-kuriuos, turinčius teis-me reikalus. Baigę teisti vėl grįžo jie pas tą patį žydą. Ši kartą jau nesislapstė nuo žmonių ir gerė nesiklausdami, kas stato. Tarpe geriančių buvo ir policijos urėd-ninkas. Man paklausus, kaip gi tai galima gerti at-virai pas žydą, kurs neturi jokio patento, jis paaiškino, kad čia tai paprastas daiktas. Didelį darbštumą rodydami pas žydą, vis-gi valsčiaus teisėjai nemoka taip skubiai dirbti teisme. Kad ir mano paties bylą, užvestą pradžioj kovo m. 1909 m., peržiūrėjo tiktai vos-nevos gruodžio 30 d. 1910 m.

Aleksandrovelė (Zarasų pav.). Šitime krašte da yra pasilikę keletas "gydytojų", kuriems neša pinigėlius ir kiaušinius, kaip tik reikia aprietas gyvulus gydyti. Ka da paprašo jį "nurašyti pasiutimą", tai jis parašo tokį lapelį ir liepia duoti, pašnabždėjęs, gyvuliams. Lapelius reikia suvynioti duonon.

Viešintos (Ukm. pav.). Viešintų dvarelių, kursai seniai priglūdo Komarienei, draugė ir miestelį dabar nupirko keturi Šimonių vals. ukininkai: Kairių Stukas, Papilijų Černys, Juodėnų Janonis ir Guciūnų Petrila. Balandžio pirmą dieną jie nuvežė pinigų, padirbo raštus ir parsikviėtė matininką žemei išmatuoti. Velykų gi paskutinę dieną išvažiavo

ten gyventų. Žemės pirkto 7-ius valakus. Stukas ir Černius 5-ius v., kitu du tikrai 2 v. Žemė apšėjo 26 tuk. rub. Bankui reikėšis mokėti po 800 rub. kas metį.

Seniau Stukas ir Černius teturėjo po valaką; Janonis gi ir Petrilas tikrai po trečiadalį. Žemę jie pardavė ir pirkto naują.

Butų gerai, kad ir kitur valstiečiai, susitarę kuopomis pirkto dvarus.

Višakio-Ruda (Mariampolės pav.). Balandžio 23 (10) d. per atvelykį, kada žmonės, jau atlikę bažnyčioje, pradėjo skirstytis, vietiniai du žemsgariai, budami jau pusėtinai girti, emė žmones kapoti su kančiais, su kardais ir iš revolverių šaudyti. Taip tie policistai įmiršo, kad visai nekaltus žmones, ramiai stovinčius ar einančius, be gailėsčio mušė.

O prasidėjo dėl to. Žemsgaris Kniazėvas girtas ir svyrudamas varė namo visai ramiai stovinčius gatvėje vyrus ir vieną su kumščiomis parmušė ant žemės. Tas atsistojęs, pagriebė žemsgarį ir trenkė, o da čia kas tuo jau žemsgariui sudavė. Atbėgo kitas žemsgarys — Baranauskas, taipogi girtas, ir abudu neradę tų, kurie Kniazėvui veidą sukrūvino, pradėjo visus kitus nekaltus žmones kapot ir iš revolverių šaudyti. Keletas vyrų buvo sumušti ir su žaizdom galvose, o vienam ausį kiaurai pėšė ir į koją kulką įvarė. Žiūrėsim, kas bus apkalintas. Alinės buvo atdaros.

Maldočonių val. (Pan. pav.). Šitame valsčiuje daugumas sodžių grūdų sandėlius parduoda, o vieton jų sudeda pinigų valsčiaus kason.

Vildunai (Pan. pav.). Šito sodžiaus ukininkai gana daug vargo padėjo iki nutarė skirstytis vienasėdžius na. Buvo atsiradę daug neišmanėlių klindytų. Bet vis-gi pavyko. Praeitais metais matuinkas išmatavo laukus busiančioms vienasėdžioms.

Senamiestis (Panevėžio pav.). Šis sodžius buvo sutaręs išsidalinti vienasėdžiūsu, buvo ir nutarimas parašyti prašymą rudenį. Dabar gi sumanė nebesidalinti. Bet čia sunku atgauti patiems pasirašiusiems, tai sudėjo pinigų, pasamdė advokatą, kad viską padarytų. Tas žada, išvažiavo Kaunan.

Staciūnai (Šiaulių pav.). Staciūnai — didelis, gražus su bažnyčia sodžius. Lig šiam laikui Staciūnai prigulėjo prie Lygumų parapijos ir skaitės, kaip filija. Ne labai seniai vyrai sudėję kuopon nutarė nuo jos atsiskirti. Prašymas jau išsiųstas. Čia yra dvi krautuvės: viena lietuvių, kita žydo, aludės da nei vienos nėra, bet "baltakė" paslapčiai pardavinėjama.

"Liet. Ukin."

Mosėdis (Kauno gub.). Ir pas mus jau po truputį girtuoklystė ima vykti. Čia yra paprotys pavasarį apžiūrėti visas tvoras, o kieno blogos — imti pabaudą. Pabaudos pinigai seniau buvo prageriami, o begeriant paprastai kildavo dideli barniai, peštnės, šiuosmet gi tų pabaudų surinkta apie 9 rub., bet jų žmonės nepragėrė, o pasidalino tarp savęs; išėjo po 35 kapeikas.

Marijampolė (Suv. gub.). Vietiniai sankrovininkai žydai K. ir G. pardavinėja kryželius, škaplierius, ražančius, šv. paveikslus, maldaknyges ir k. Jie varo "geštetą" su kaip-kuriais žemės doroš škaplierninkais bei škaplierninkams ir gerai pelnosi.

Kaip žydams netinka tokius daiktus pardavinėti, taip juo labiau katalikams netinka jų pas žydus pirkti.

Pagalios Marijampolėje yra lietuvių kataliko Penčios knygynas, kur viso to galima gauti.

Sasnava (Marijampolės ap.). Teko man buti vienam Sasnavos parapijos kaimo vestuvėse. Priėjo begalės neprašytų svečių ir pradėjo muštis. Ėjo darbai ir kas papulė. Paskui užpuolikai prisikabinę dar prie šeimnininko, kad juos pavėžintų namo.

Dieva apsaugok nuo tokių žmonių!

Giedraičiai (Vilniaus apskr.). Musų miestelis nedidelis; gyventojų jame apie 500 žmonių, kurie kuo-ne visi žydai. Parapijoje yra 6000 žmonių lietuvių, kurių tarpe yra ir ištautėjusių. Pamaldos bažnyčioje viena nedėlią būna lenkiškai, o kita — lietuviškai. Bet paskutiniuoju laiku "lenkai" užsimanė, kad pamaldos būtų vien tik lenkiškai.

Dėl to pravadų nedėlią kilo net kumštnės, tik lietuviai nusileido.

Alizavas (Panevėžio ap.). Blogai daro tie tėvai ir šeimnininkai, kurie duoda vaikams pilną valią ir leidžia vienus eiti į bažnyčią, o labiausiai Velykų naktį. Jie ten, nesuprąsdami svarbumo ir šventumo laiko ir vietos, daro kas tik jiems patinka.

Taip, pavyzdžiui, kiek pačiam teko šiemet pastebėti Alizave ir nuo kitų išgirsti apie jų daromą betvarkę ne tik ant rinkelių, bet ir ant šventoriaus, tai padaro žmogui begalo nemalonų išpučių. Mušasi, pešasi ir stumdosi tarp savęs; užgaulioja visai nekaltai mergaites ir moterėles. Vėliau girdėjau keletą aimanuojant, kad viena gavusi su batošku ar su akmenuku per galvą, antra — per šoną, trečia — per ranką ar koją.

Ir kas dar pažymėtina, kad tuo užsiima ne nemaži vaikinai, bet pusberniukai.

Taigi tėvams, šeimnininkams ir vyresniesiems reikėtų aštriau prižiūrėti tuos vaikus ir pusbernius.

"Šaltinis".

Južintai, Ežerėnų ap. Sekmadienį, balandžio 24 d. Južintuose įvyko įsteigiamasis susirinkimas Savitarpės Pašalpos Draugijos. Pašalpa, smulkiųjų ukininkų ir darbininkų Ežerėnų apskrėčio. Susirinkimas buvo neperškaitlingas, nes mažai težiūnojo apie susirinkimą, narių teprisidėjo 24, bet ir tuo galima džiaugtis, kad visi nariai nereikė už nosies traukti: įsirašė tikrai suprasdami naudingumą spiesties ir draugijai. Įrinkta valdyba iš 7 žmonių, taipogi keletas padėjėjų. Revizijos komisija atidėta kitam kartui; greitai laiku manoma sušaukti antrąs visuotinas susirinkimas. Į valdybą įrinkta šeši žmonės: P. Kuzma — pirmininkas, A. Bernotas — padėjėjas, J. Steponavičius — sekretorius, vald. nariais — J. Kuzma, P. Lapinas,

B. Dilys ir A. Skardinskaitė.

Susirinkusieji vienbalsiai pripažino, kad reikia išversiti įstatai lietuvių kalbon ir išspausdinti; neužtenkant draugijos pinigų, pasiskolinti. Tas darbas pavesta valdybos nariui P. Kuzmai.

Butų daug atsiradę norinčių draugijon įstoti, bet dėl pavasario sunkaus laiko ne labai lengva surasti 1 rub. įstojamą ir nario mokesnio 2 r. 40 k. metams (paskirstyta kas mėnuo po 20 k.). Galima tikėtis, kad draugijos narių skaičius greitai laiku žymiai užaugs, ypač kuomet bus išplatintos įstatų knygelės, suprantama kalba išspausdintos.

Šeimatis, Ežerėnų ap. Tam sumas Šeimatis kaimo. Čia sodžius didelis, yra keletas sentikių, trobelininkų; jie turi savo maldų namus ir kapines. Iš sentikių girtuokliavimo ima pavyzdį ir lietuviai. Girtuokliavimas tai tikra liga Šeimatiskių. Geria seniai ir visi jaunikačiai net ir kai-kurios merginos lanko smukles. Knygų ir laikraščių skaitymu niekas neužiima. Antrą Velykų dieną ėjo iš Tauragnų keletas gerai prisigerusių Šeimatis kaimo vaikinių; vienas pusę kelio pavargę, draugai paliko gulintį. Ten prie kelio ežeras ir didelė bedugnė pakalnė. Paliko jį gulintį ant kranto tos pakalnės, — o kiti parėjo sodžium. Ant rytojaus, nebesulaukę jų pareinant, emė ieškoti ten kur jis pasiliko, bet niekur nesurado. Spėjama, kad jis nuo šito kalno nuriedėjo ežerą. Ežere prie kranto labai giliu; nors žvejai ieškojo su tinklu, bet niekur nesurado.

Užmušė mergaitę. Balandžio 26 d. kalmelyje ties Torgova gatve užtikta lavonas užmuštos peiliu jaunos mergaitės. Iš pėdsakų patyrė, kad ji tą vakarą buvusi tame kalmelyje su kažkokiu vyriškiu, kurio nesu-sekta ir kuris tikriausia ją užmušęs. Užmuštoji pasirodė esanti tarnaitė Rozalija Ivanovičutė, 23 metų mergaitė. Debeikių valsčiaus, Ukmergės apskrities. Pirmą manė, kad užmuštoji kokia pasileidė, bet gydytojai nustatė, kad ji nebuvo pasileidė. Tai, mat, kokia dalis sutinka kartais dideliuose miestuose musų mergaites-lietuves!

Kursai mokytojams. Vilniaus mokslo apygardos įsakymu nuo birželio 5 d. iki liepos 1 d. šių metų prie Panevėžio mokytojų seminarijos bus intaisyti pedagogijos kursai Vilniaus ir Kauno gubernijų mokytojams ir mokytojoms. Rūmų patarėjui V. Blinovui leista inkurti Vilniuje privatiniai vakariniai priruošamieji kursai su augusiems vyrams.

Mandagus "broliai" pasielgimas. Prieš Velykas "Vilties" agento buvo pasiulyta Viln. Vaisininkų Draugijai (T-vo Pomologizne) skelbties "Viltįje" apie jų sėklų ir kitų vaisininkavimo dalykų sankrovą. Siulinčiam išrodžius, kad jiems, kaip draugijai užvis geriau bus užmegstojis lietuvių visų vartotojų, vienos sankrovos vedėjų apskelbimas buvo užsakytas. Išspausdinus tą apskelbimą nunejo tas pats agentas su "Vilties" Administracijos apskaita užmokesnio atsiimtų ir turėjo pasiklausyti ši-

tokių "augštesniosios kultūros" mandagumų. Pasisakius šiam nuo ko ir kokiu tikslu atėjo, viena iš sankrovų tarnaujančių, gan rimtų metų moteriškė, tiek jau, matytis, inteligentiška, kad jai pavadama pinigai išmokėti, pradėjo kolioties "Vilties" adresu, bent keletą kartų atkartodama "prakeklete pismo", kam reikėję duot tokiame laikraščiui apskelbimą ir t.t.

Blaivininkų reikalavimai.

Atstovas Bulota gavo iš Lietuvos keletą laiškų, kuriais lietuviai atstovai šaukiami stoti kovon V. Dumoje su alkoholizmu. Gauta tokie laiškai iš šių Lietuvos vietų: iš Sėdos, Telšių ap., su 410 parašais, iš Pašvitinio, Šiaulių ap., su parašais 272 moterų ir 234 vyrų ir iš Niūnų sodžiaus, Panev. ap., pasirašytą 30 žmon.

"Viltis".

Korespondencijos.

W. PITTSTON, PA.

Kasykla "Clear Spring Coal Co.", lietuvių paprastai vadinama "Dzioko" (Joe Cake), tapo uždaryta ant visados. Pirm dviejų metų toji kasykla pradėjo griuti, pridarydama nemaža pragaištis viršui esantiems triobesiams: bažnyčioms, mokykloms ir šiaip jau namams. Uloose atsivėrė plyšiai, kuriais pradėjo bėgti vanduo iš Susquehannos upės ir iš šaltinių. Kompanija įtaisė milžiniškas pompas, bet iš apatinių gyslų neįstengė išpumpuoti vandens. Kasta dar anglis iš viršutinių gyslų, bet pelno jau kompanija iš jų neturėjo. Todėl 20 geg. nustojo kasti anglis visiškai.

Toje kasykloje dirbo beveik vieni lietuviai. Nebtekę darbo, jie vieni išsiskirstė po kitas kasyklas, kiti išvažinėjo kitur.

PLYMOUTH, Pa.

Giltinė įsigalėjo pas mus ne ant juoko. Štai perėjusią savaitę net penkias mirties aukas palaidota. Felicias Lekis apie 38 metų, prieš dvi savaites tapo apdegintas, mirė miesto ligonbutyje Wilkes-Barre. Ignas Krišilevičius apie 35 m.; naktįje kažkas galvą jam sudaužė taip, kad ir žado nustojo; nabagas kalbos neatgavęs mirė. J. Ragažinskas mirė bene kasyklų liga. A. Miliušis — plančiū uždegimu ir Kuzmickiūtė, 15 metų mergina, visi penkiata perėjusią savaitę palaidota.

Zinnesys.

RUMFORD, ME.

Pas mus oras jau atšilo, medžiai dengiasi pavasario apdangalu — žaliais lapais. Darbai popieros dirbtuvėse eina gerai. Vienoj dirbtuvėj dirbama 3 atmainas po 8 valandas ir į valandą mokama 23 centai. Antrojo dirbtuvėj dirbama 2 atmainas, dienosimis 11 valandų, o naktimis po 13 valandų, už darbo valandą mokama 16 centų. Kitokių dirbtuvių čia mažai randasi.

Lietuviškus laikraščius čia skaito daugumas, lietuviai susiorganizavę ir draugijas ir gyvena sutikime. Šio miestelio lietuvių savo veiklumu neatsilieka nuo kitų miestelių lietuvių.

4 d. gegužio, š. m., čia lietuviai parengė teatrą, buvo sulaušta "Ponas ir Mužikai". Lošimas nusisekė labai gerai, nes daugumas aktorių jau ne pirmą kartą pasirodė ant scenos. Geriausiai lošė M. Lobikis rolėje ponaičio Magerskio. Tarpe lošimo aktų buvo deklamacijos ir griežė muzika. Publikos prisirinko pilna svetainė, buvo net keletas svetintaučių. Laikė lošimo publika užsilaikė labai ramiai ir visi atsilankę džiaugėsi lietuvišku teatru. Pasisaigaus lošimui buvo paskirta dvi dovanos: vyras ir moteris, gavęs daugiausiai atvirų laiškų, laimi ant visų metų laikraštį "Laisvė". Dovanas laimėjo M. Lobikis ir M. Viskontaitė. Publika smagiai praleido laiką, bešokdama iki vėlumo nakties. Už inžangos tikietus surinkta \$20.90, kas liko padengimui teatro iškaščių.

Kiek laiko atgal čia buvo diskusijos ant temos: Ar reikalinga laisva tikyba? Diskusijose dalyvavo po tris asmenis iš abiejų pusių, vieni gynė laisvamanybę, kiti ją kritikavo. Laisvamaniai liko sukritikuoti ir publika pripažino laisvamanybę nereikalinga.

"Kat."

ROUNDUP, MONT.

10 dieną gegužio, š. m., mus aplankė gerbiamas kunigas Jurgis Jonaitis iš So. Omaha, Nebr. Jisai pasakė mums labai graudų pamokslą, kad ne tik tai lietuviai, bet ir keli atsilankę svetintaučiai susigraudino. Gerbiamas kunigas atlaikė Mišias ir išklaušė mus išpažinties. Viena šeima yra ir trys pavieniai atsiskė atlikti savo dvasiškus reikalus. Kad atvažiavęs kunigas būtų nupirkęs jiems bačką alaus ir lelis goriūs degtinės, tai visi būtų linksmi ir atsilankytų pas jį. Labai esame dėkingi kunigui J. Jonaitiui už jo atsilankymą pas mus. Duok Dievą jam gerą sveikatą ir ilgą amžių!

"Kat."

COAL DALE, PA.

Čia nėra kitokių darbų apart anglių kasyklų. Darbai kasyklose eina neblogiausiai, bet iš kitur pribuvusiam sunku gauti darbas, nes yra ir vietinių žmonių, kurie jau po 2-3 mėnesius ne gauna darbo.

Lietuvių čia randasi į 100 šeimynų ir 100 pavienių. Daugumas jų paskendę girtybėje. Uždirba po 40 ir 60 dol. ir dvi savaites, bet jau į antrą dieną po darbo užmokesčiui sunku pas kūrį rasti dolerį kišeniui. Apie laikraščių ir knygų skaitymą, tai nėra nei kalbos. Liudna!

"Kat."

PITTSTON, PA.

Praeitą mėnesį tapo vietinėse šv. Kazimiero kapinėse palaidoti trys lietuviai, visi užmušti kasyklose. 6 geg. Augustas Česekas, o 15 geg. Kazimieras Bogušis, kursai tapo sutriuškintas akmenų, puolusių iš viršaus. Bogušis dirbo "Clear Spring Coal Co." ir buvo paskutinė tos kasyklos auksa, nes tuoju po to kasykla tapo uždaryta ant visados. Geg. 26 d. tapo užmuštas Old Forge kasykloje Adamas Šakočius.

FOREST CITY, PA.

Antanas Šilkaitis, buvęs sekr. Susiv. L. R. K. A. kuopos No. 5, surinko mokesčių už tris mėnesius ir išdumė į platų sviatą. Girdėjau, kad jisai yra kur aplink Bridgeport, Conn.

J. N. Mačiulaitis.

MINERSVILLE, Pa.

Gegužio 21—23 atsilaukė musų bažnyčioje 40 valandų Išstatymo šv. Sakramento atleidai. Vietiniui klebonui kun. J. Dumčui su dvasiška pagalba pribuvo šie kunigai: V. Dargis iš New Phila., Pr. Jakštys iš Mount Carmel, J. Kaulakis iš Philadelphia, V. Staknevičius iš Newark, V. Vizgirda iš Wilkes-Barre, J. Kaskakaitis iš Freehold, V. Tasskunas iš Girardvilles, M. Durickas iš Coal Dale ir V. Kudirka iš Kingstons. Nors tos dienos buvo labai karštos bet daugybė žmonių naudojosi iš atleidų, per visas dienas buvo pilna bažnyčia ir 650 žmonių priėmė šv. Sakramentus.

Laikė visos išklmės jaunos mergaitės baltuose rubose nuolatos kalbėjo rožančių prieš šv. Sakramentą ir dalyvavo procesijoj per paskutinius mišparus. Taipogi ant procesijos pribuvo ir draugija šv. Kazimiero Kareivių gražiūose uniformuose. Ta draugija da tik metai, kaip susitvėrė ir šiandien jau turi keliasdešimtis sąnarių. Vietinis.

PORTAGE, PA.

Musų miestelyje darbai eina visai silpnai. Vienas šaftas straukoja, o kitas po biskį dar dirba.

Lietuviai gyvena gražiame tarp savęs sutikime. Gaila tik, kad kaikurie girtuokliauja ir mažai rupinasi apsišvietimu.

BYESVILLE IR BELLE VALLEY, OHIO.

Apie šituodu miesčiu žmonės dirba daugiausia minkštų anglių kasyklose. Čia yra daug lietuvių, nuo seniai apsigyvenusių ir turinčių nemažas nuosavybes. Bet kad jie nelabai susipratę, tai jokių draugijų netveria. Dauguma jų priklauso prie slavokų Jednotos. Smagiai būtų išgirsti, jeigu musų broliai lietuviai prigulėtų prie Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

Musų apilinkėje nevalia pardavinėti svaiginančių gėrimų. Taigi dauguma nesigaili nei kelių dolerių ir važiuoja į didelius miestus, tolos pragarų rūgštis ieško, iškur sugrįžta tuščiais kešeniais ir apdaužytais antakiais.

Kun. Juozas Halaburda iš Cleveland'o, Ohio, atvažiavo į apsupintų musų dvasiškus reikalus ir kas sykis kalbina sutverti kokią lietuvišką organizaciją, bet veltui. Reikia vienok tikėtis, kad gerbiama kunigėlio visi pasistengimai ir rūpinimasis apie musų labai nenuėis periek ir jog anksčiau ar vėliau lietuviai susipras ir susiorganizuos.

Lietuvaitis.

— Klausyk, Antanina, ar ir tavo širdis taip kieta, kaip šita mėsa?

— Nei vienas svečių nesiskundžia, o tamsta tai visuo met atrandi priekabas.

Iš Visur.

ANGLIJA.

Viešėjo čia visą savaitę kaizeris Vilius su savo žmona. Išvažiavimas padarė nemažą truksmą. Geležinkelio stotyje kaizeris karštai kalbėjosi apie kažką su karalium Jurgiu. Staiga Vilius susitraukė, mostelėjo ranka ir nusišukęs pradėjo kalbėti su lordu Lonesdale'iu. Karalius Jurgis tuoju nusiugrėžė užpakaliu ir kaizerį ir emė šnekėtis su savo dėde, kunigaikščiu Connaught'u. Karalius taip giliai buvo užimtas pašnekėsiu su savo dėde, kad nei nematė (tyčia), kaip kaizeris su ciesorienne įlipo į vagoną. Paskui, lyg atsiminę, kad visgi reikia atsisveikinti su svečiais, karalius įėjo į vagoną, žemai nusilenkė prieš Vokietijos ciesorių ir ciesorienę, ir nieko nesakęs, išėjo laukan. Nei bučiavimo nei rankų padavimo nebuvo. Tą visą atsitikimą matė didelė kruva žmonių, ir visi išnešė iš jo labai nemalonų išpučių. Už ką du valdovu susibarė, nežinia.

Londono tapo atidaryta taip vadinamoji Imperijos Taryba (pati Anglija yra karalija, bet su savo užmarinėmis valdybomis vadina si imperija). Toje taryboje dalyvauja Anglijos premieras Asquith, penkiolika kolonijų pirmininkų ir kitokie ministrai. Eina apie tai, kaip sudrutinus imperijos laivyną, kaip suartinus stipresniais ryšiais tarp savės kolonijas, kokią išdirbų imperijai konstituciją. Posėdžiai yra laikomi prie uždarytų durų. Publika apie juos žino tik tiek, kiek valdiškai jai pranešama.

Tokie susivažiavimai atsilieka kas ketveri metai.

Viskas rengiasi prie karaliaus apvainikavimo. Londonas pilnas svečių iš viso pasaulio. Labai daug amerikiečių.

Paskutinis surašas rodo, jog Anglijoje ir Valijoje (t. y. neskaitant Škotijos ir Irlandijos) gyvena 36,075,269 žmonės. Pats Londonas turi 7,252,963 gyventojus, t. y. vienu milijonu daugiau, nekaip pirm dešimties metų.

JAUNATURKIŲ VALDŽIA.

Dienraščiuose tankiai galima matyti, jog Turkijoje vis neramumai ir neramumai. New York'o "Sun'o" korespondentas aiškina, jog tuos neramumus gindė patys jaunaturkiai, kurių rankose yra Turkija jau kelintieji metai. Jaunaturkus reprezentuoja Vienybės ir Pažangos Komitetas, kursai prilaiko vienatinę gerai suorganizuotą partiją Konstantinopolio parlamente. Pats komiteto vardas rodo, jog jaunaturkių siekiu yra nepreileisti prie tolesnio skal dymo turkų valdybų ir įvesti į Turkiją pažangą, vadina si pastatyti ją ant lygaus laipsnio su civilizuotomis viešpatijomis. Bet jaunaturkiai nėra išmokę valdyti kraštą atsakomai. Praeitame "Draugo" numeryje buvo paminėta apie neužgadinamą žmonių iš parliamento, kurį laiko savo ranka jaunaturkiai. To neužgadinimo yra daug priežasčių. Pirmučiausiai, Vienybės ir Pažangos Komitetas pasidaręs viešpatija vietijoje (skaityk "Drau-

No. 25), yra paėmęs į savo rankas Turkijos užsienių ir vidaus politiką. Pradžioje komitetas laikėsi aštrios tautinės politikos. Turkams buvo pripažinta visur pirmoji vieta. Iš to kilo piktnaudžiavimai tarp mohamedinų ir krikščionių, o paskui išsivyravo neapykantos tarp tautų. Jau natūraliai pamaži pradėjo nustoti guodonis ir įtekėmės.

Antra, naujoji valdžia nesirupina nekiek praplatinimui ir pagerinimui pramonijos, vaizbos, žemės dirbimo nei kitokiais ekonominiais reikalais. Jai negalvoja, kad tukstančiai žmonių vaikščioja be darbo, kad daugybė žmonių, ypač tolimose provincijose, beveik badu miršta arba skursta didžiausiam varge. Naujoji vyriausybė susideda iš gerų patriotų, bet nežinančių nieko apie ekonominius savo krašto reikalus. Pasiūlymai iš Europos ir Amerikos ištiesi geležinkelius ir atidaryti kitokias pramonijas kol kas tapo Augščiausios Tarybos atmetimi.

Ir vėl, žmonės pyksta, kad valdžia skolinasi svetur milžiniškas sumas, bet jas išleidžia daugiausiai kariuomenės ir laivyno užlaikymui. Turėti stiprų laivyną ir gerai suorganizuoti armiją, žinoma, trokšta kiekviena viešpatija, bet tatau atsiekti tiktai už skolinamas nuo kitų pinigų, už kuriuos reikia mokėti augstą nuosimtį, juk negalima. Galop tie visi apsiginklavimai gadina tik prieteliškus santykius Turkijos su kitomis viešpatijomis. Tatau ir gimdo neušigandėdinią.

Bet didžiausią neromybę gamina tautų klausimas. Prispaustos tautos kenčia tokius pat persekiojimus, kaip ir prie Abdul Hamido. Mažesniosios Azijos armėnai vis dar negali atsiimti sau savų žemių, kurios buvo varu nuo jų atimtos numestamajam sultonui paliepus. Jaunatūrių vyriausybė pasiskyrė komisiją ištirti šitą dalyką, bet ligšiol skriauda neatitaisyta. Graikai turi savo skundus prieš valdžią. Yemeno arabai nepripažįsta naujos valdžios, Hauran'o druzai amžinai kelia maištą prieš jaunatūrių vyriausybę. Nuolatos nerimauja albanai, bulgarai, serbai Albanijoje ir Makedonijoje. Albanijoje ir kitur turkų kareiviai apsieina nuožmiai su vietiniais gyventojais. Tas gerai, kad vyriausybė atima ginklus nuo albanų ir pusiau civilizotų kurdų Mažesniojoje Azijoje, bet vis dėlto nuožnumai atiminėjant ginklus erzina ir sėja neapykantą vyriausybės.

Žmonės neapkenčia vyriausybės dar dėlto, kad ji nei reikalauja tęsia karą, stovį net tokiose šalyse, kur viešpatauja visutinė ramybė. Yra piktnaudžiavimai taip pat ir už spaudos suvaržymą. Laikraščiams, kurie yra jaunatūrių komitetui priešingi, neduoda išreikšti laisvai savo nuomonių, kuomet valdžios palaikomi organai gali rašyti, ką nori. Du atsiųmėjusių redaktorių prieškomitetinių laikraščių tapo slaptingu būdu užmušta, o valdžia ligšiol nepasirūpino suvesti užmušėjų. Itariama, galbūt reikalo, kad užmušimas buvo jaunatūrių darbas.

Pridėkime prie to dar faktą, jog jaunatūrių užsienių politika yra lapės politika (oportunistiška), o suprastine, dėlko žmonės nėra už-

ganėdinti iš naujos valdžios, da-gi dėl tos priežasties. Tokia politika labai pavojinga ir gali ištverti Turkiją bent valandą į didelių nesmagumų. Jaunatūriams truksta diplomatų.

Tai-gi nelabai malonus yra Turkijos padėjimas. Bet reikia tikėtis, kad ir jaunatūriai, panaikindami visokių komitetų ir slaptingų organizacijų įtakę, pamaži įves į Turkiją tikrąjį demokratizmą. Tuomet gal įvyks sutikimas tarp tautų, atsiramas romybė, o su ja drauge ir gerovė.

AMERIKOS LAIVYNAS KRONŠTADTE.

Keturi kariški laivai: trys šarvuotieji ir vienas skraiduolis atsilankys Kronštadto porte 11 birž. Tas portas yra parinktas dėlto, kad iš ten netoli Peterburgas ir kad iš ten bus arčiau atvažiuoti Rusijos oficialiams. Laivyno viršininku yra admiralas Badger. Yra tai dailis armados, kurią Suv. Valsitijos siunčia Londonan į karaliaus Jurgio V apvainikavimo iškilmę.

RUSIJA ATKERŠIJO VOKIETIJAI.

Pradėjus siųsti prancuzams kareivius į Fez'ą Marokos sultonui pagelbon, Vokietijos dienraščiai šoko augštai prieš prancuzus, grąsino net karę. Bet susyk aprimo. Dėlko? — Spėjama, kad dėlto, jog Rusija švelniai, bet išakmiai apreiškė, jog jei kaizeris ganubys prancuzus ir toliau, tai jį turės laikyti sutarties su prancuzais, tai yra, griebties ginklo apgynimui savo politišku draugu. Už prancuzus stoja Anglija ir Suv. Valsitijos, kurios pykstasi su Vokietija už... potašius (labai naudingą ir reikalingą mineralą, kasamą Vokietijoje).

Tai kaizeriui išėjo ne taip, kaip 1906 m. Tuomet Rusija, užimta nelaiminga kare su Japonija, buvo silpna varuose. Prancuzijai įnai negalėjo nieko gelbėti. Vokietija tad drąsiai prisikabino prie prancuzų už Maroką. Užsienių dalykų ministeris Delcasse laikėsi, iki kito galėjo. Bet Prancuzija nebuvo prisirengusi prie karės, jos draugė Anglija nekiek teistengė gelbėti jai, o Rusija buvo persilpna, todėl visas dalykas pasibaigė tuo, kad viešpatijų atstovai susirinko Ispanijos miestyje, Algezirase, ir padarė tokius nutarimus, kuriais Prancuzija negavo visko Marokoje, ko gauti norėjo, bet Vokietija negavo nieko. Anglija mat (su žinia kitų viešpatijų) buvo atidavusi Maroką Prancuzijai už tat, kad ši prižadėjo įsikišti į Aigypso reikalus, ir pasirūpinti nulaūžyti bent truputį ragus vokiečiams.

Tuomet Vokietija atsisuko į rytus ir kad pažėmus Rusiją, atidavė Bosniją ir Hercegoviną Austrijai. Rusija priešinosi, bet buvo dar pailsusi nuo karės su japonais. Vargšas Izvolskis (Rusijos užsienių ministeris) dėl to priežasties nebetebe ko vietos nei gero vardo. Bet vokiečių viršus neilgai tęsėsi. Rusija atsigavo ir pradėjo rodyti savo galybę. Peršiai, kad caras lankėsi pas kaizerį, visi manė, kad įvyko kokia slapta sutartis tarp abiejų kaimynų. Bijotasi,

kad Vokietija nepradėtų vėl viešpatuoti ant Europos, kaip Bismarko laikais. Pasirodė kitaip. Sutartis tarp Rusijos, Prancuzijos ir Anglijos pradeda rodyti savo galybę, pradeda daryti lygsvarą tarptautiniuose santykiuose Europos valstijose. Rusija atkeršijo už Bosniją ir Hercegoviną. Prancuzai galės, jei norės ir turės užtekčiai drąsos, pasiimti sau Maroką.

MEKSIKO.

Porfirio Diaz atsisakė nuo prezidentūros ir išvažiavo su savo šeima į Vera Cruz, kur įlipo į Hamburgo-Amerikos linijos laivą. Plauks į Ispaniją. Pakeičiuje revoliucionistai buvo užpuolę ant traukinio, bet kareiviai apgynė buvusį prezidentą.

Francisco I. Madero, kuris save skelbė ir-gi prezidentu (tik maištininkų eilėse), taip pat atsisakė tos garbės. Naujas Meksikos valdytojas De La Barra užsikvietė Madero į sostinę. Apgarsinta amnestija politiškiesiems prasižengėliams. Generalas Reyes, kurio Madero ir revoliucionistai bijosi, kad nepakeltų maištą ir nenugriautų naujos valdžios, atvažiavo į Havaną, bet nedrįsta kelti kojos į Meksiką.

Suv. Valstijų kareiviai vis dar tebestovi pasieniuose.

PORFIRIO DIAZ.

Porfirio Diaz atsisakė nuo prezidento vietos 25 gegužio. Jis buvo Meksikos respublikos prezidentu nuo 1876 m. iki atsisakymui, išėmus, ketverius metus, nuo 1880 iki 1884 m., kuomet prezidentavo generolas Gonzalezas.

Diaz'o tėvas buvo tikras ispanas, bet motina buvo iš tėvo ispano ir motinos indietės. Diaz'o tėvas numirė, kuomet mažas Porfirio turėjo 3 metus. Šeima kentė vargą. Septynerių metų vaikišiu budamas, pradėjo tarnauti prie mišių, o paskui mokėsi į kunigus. Turėdamas 15 metų Diaz susipažino su Juarez'u, indiečiu, kursai išmetė jam iš galvos kunigystę. Tas Juarez vėliau buvo prezidentu, pats-gi Diaz, jo įtekmei pasidavęs, pradėjo mokyties į advokatus.

1849 m. kilo karė tarp Meksikos ir Suv. Valstijų. Diaz stojo prieš Meksikos valdytoją Santa Ana. Už tat buvo paliepta jį suimti. Bet jis pabėgo į Mikstekos kalnus ir pristojė prie burio indiečių revoliucionistų. Diaz tapo to burio vadu ir laimėjo vieną kovą, bet indiečiai netrukus išsiskirstė, ir Diaz'ui prisiėjo slapstyties, kol Santa Ana's vietos nepaėmė generolas Alvarez, liberalų vadas. Buvo tai 1855 m. Alvarez padarė Diaz'ą Iktlan'o viršininku padėjėju. Ten Porfirio pradėjo organizuoti indiečius į armiją.

Lapkritį tų pačių metų kilo maištas prieš Alvarez'ą kursai tuojau ir atsisakė nuo prezidentavimo. Netikėtai gen. Jose Maria Garcia stojo prieš liberalus. Diaz su savo indiečiais užpuolė ant Garcia, šiam bekeliaujant su kareiviais į Oaxacą. Užpuolimo pasekmė buvo tokia, kad Garcia sugrįžo atgal prie liberalų.

Tuomet Diaz tapo nu-

siustas Tehuantepec'ą numalšinti maištą. Vienoje kovoje kulką perėjo perdėm per jo kūną, bet jis veikia pasveiko. Tapo padarytas papulkininku, kuomet turėjo tik 28 metus. Revoliucijai pasibaigus ir Juarez'ui tapus prezidentu, Diaz tapo nusiustas į parlamentą, bet ten jam nepatiko. Netrukus jis sugrįžo atgal į kariūnę.

Kiek vėliau prancuzų cėcorius Napoleonas III, bandė paimti Meksiką savo globon. Diaz stojo prieš maištininką Marquez'ą. Geg. 5 d. prancuzai pralaimėjo kovą, kurioje dalyvavo Diaz. Tuomet busiantis Meksikos diktatoriumi neturėjo dar 32 metų, o jį paskyrė Jalapos valdytoju, da-gi padarė karės viršininku visos Vera Cruz provincijos.

Tolesnėje karėje su prancuzais jis atsižymėjo nepaprastu gabumu ir po kovos ties Santa Ines tapo iškeltas į brigados generalus. Paskui jį paėmė belaisvėn, bet jis ištruko ir, atsiradęs šalia Juarez'o, paėmė vadovavimą ant jų ir pradėjo daryti tarp jų tvarką iš naujo. Jį padarė divizijos generolu 1863 m., bet sekančiais metais jis tapo paimtas belaisvėn prancuzų generolo Bazaine'o ir pasodintas kalėjimui.

Ir vėl jam pasisekė išfrukti iš kalėjimo. Pirmą Suv. Valstijų valdžia išikišo į reikalą ir priverė prancuzus kraustyties laukan iš Meksikos, Diaz sugavo prezidentą prie Meksiko sosto Maksimilijoną (Maksimiljonas tapo paskui nušautas) ir, paėmęs Meksikos miestą, atsikvietė tuojau Juarez'ą.

Po to išėjo piktnaudžiavimai tarp dviejų draugų. — Diaz norėjo būti išrinktu prezidentu, bet žmonės išrinko Juarez'ą. 1871 m. Diaz suklė maištą prieš vyriausybę. Jo brolis Feliksas tapo užmuštas, ir Porfirio pabėgo į kalnus. Numirus Juarez'ui, jis vėl bandė patekti į prezidentus, bet galop pripažino Juarez'o įpėdinį, Lerdo, prezidentu. Bet 1874 m. sudarė savą partiją parlamente ir pakėlė maištą prieš Lerdo. Revoliucija nepasisekė, ir Diaz turėjo bėgti į Suv. Valstijas. Po dviejų metų kita revoliucija buvo pasekminga. Diaz tapo iškeltas į prezidentus 23 lapkr. 1876 m.

Tapęs prezidentu, Diaz tuojau pradėjo tvarkyti krašto finansus. Meksiko tuomet buvo kalta Suv. Valstijoms 300,000 dol. Jis tuojau užmokėjo skolą, atimdamas nuo Meksikos valdininkų algas. Paskui išiprašė į Meksiką Suv. Valstijų pinigų, ypač kad statytų geležinkelius.

Jo paties sumanymu buvo nerinkti niekad iš naujo to paties prezidento. Todėl 1880 m. jis pasirūpino, kad būtų išrinktas prezidentu gen. Gonzales, pats gi išėjo valdyti Oataca. Bet prie Gonzales'o Meksiko nupuo- lė finansiškai. Tuomet Diaz tapo išrinktas beveik vienu balsu. Nuo to laiko Meksikos prezidento rinkimai buvo tik komedija. Praeitą rudėnį Francisco I. Madero stojo prieš Diaz'ą, bet, žinoma, rinkimuose tapo sumuštas. Prisiėjo griebties ginklo. Ginklas pagelbėjo. Porfirio Diaz nustojo būti Meksikos diktatorium 25 geg. 1911 m.

Naujienos iš Amerikos.

Automobiliai tarp Chicago ir New Yorko.

Susidarė nauja bendrovė, kuri jau pradėjo varyti automobilius tarp Chicago ir New Yorko, ir atgal. Vaikščios 30 naujų, didelių, stiprių automobilių. Kelionė į vieną pusę atsieis 100 dol. Automobilius važiuos ne daugiau, kaip 150 mylių į dieną, taip kad kelionė tęsis 15 dienų. Nakvynė ir sustojimas pasiganymui geriausiuose viešnamiuose bus parupinama už 40 dol. Jaunavedžiams yra paskirtas ypatingas automobilis. Tokios kelionės mėgėjų atsiranda daug.

Jieško augščiausiojo kalno Amerikoje.

Annie S. Peck, kuri užlipo ant Huascarano kalno Peruviijoje, taip pat laipiojo po kitus augstus kalnus, išsirengė į kelionę Pietų Amerikon, kur Andų kalnuose bandys rasti ir ištirti augstus kalną už Aconcagua, kurs kyši tarp Argentinos ir Čili ir turi 22,800 pėdas augščio.

Holandai Minnesotoje.

Aštuoniosdešimtis ukininkų iš pietų Holandijos atvažiavo į New Yorką. 14 geg. ir iškeliavo į Minnesotą, kur ir apsigyveno. Atvežė juos kun. Augustas van den Heyel, kurs pirm to dar buvo atkeliavęs su kitais holandais.

D-ras I. F. Everhart numirė.

Seranton'o, Pa., miestas raudoja d-ro Isajah F. Everhart'o, kursai numirė 26 geg. po šešių savačių ligos. Nabašnikas buvo turtingas žmogus. Turtus jam atnešė ne gydytojo profesija, nors nabašnikas buvo vienu geriausiųjų daktarų Seranton'e, bet angliakasyklos, į kurias jis buvo sudėjęs savo sutaupytių skatikus.

D-ras Everhart iš mažų dienų mėgo paukščius, žvėris ir kitokius gyvulėlius. Atliekamą nuo praktikos laiką jisai pašvedavo savo zoologiskam rinkiui. Rankius buvo taip didelis ir toks gražus, kad universitetai ir muzėjai, kaip Amerikoje, taip ir svetur, siūlijo už jį 200 tukstančių dolerių. Tačiau daktaras velijo tą brangybę palikti miestui. Pirm trejų metų pastatė savais pinigais muzėjų "Nay Aug" parke ir paliko didelį kapitalą, iš kurio nuosimčiai eis muzėjaus užlaikymui.

Everharto pratėviai atėjo Amerikon iš Saksonijos 1667 m.

Milijonierius nenori mokėti mokesčių už savo išimtinus rumus.

Buvusis Suv. Valstijų senatorius, o ligšiol dar "vario karalius", William A. Clark, turi pasistatęs New Yorke, rumus, kokių lygių nėra badai visame pasaulyje. Miestas apkainavo tuos rumus 3,500,000 dol. ir liepė nuo tokių vertybės mokėti dokles. Tačiau Clark užprotavo prieš tat, sakydamas, jog rumai neverti daugiau, kaip 2,100,000 dol. ir jog tokiu būdu apkainuoti jų negalima daugiau, kaip 1,680,000 dol. Visas dalykas atsidurė teisman, kur išėjo

į aikštę, jog Clark'o rumai yra brangūs ne dėlto, kad atsiėjo didelė suma pinigų, bet dėlto, kad tokių rumų niekur nėra, kad atstatyti jų būtų negalima arba, jei-gi Clark norėtų juos parduoti, tai gautų baisius pinigus. Pav., maudynėse idėtos stiklinės plytos, panašios į murmurą: Pittsburg'o darbininkams ėmė penkeris metus padaryti jas. Rumuose yra paslėptas garžas (kam barys automobiliams laikyti), į kiekvieną kambarį įvestos slaptingos durys; puošia juos knygynas, puiki dailės galerija, penkiolika madynių, dvidešimt penki svečių kambariai, teatrėlis ir kitokie stebuklai.

Coney Island sudegė.

Naktį iš geg. 26 į 27 d. sudegė garsios New York'o pasilinksminimo vietos "Coney Island" dalis. Pragaities padaryta apie 4 milijonus dolerių. Žvėryne sudegė didesnė dalis žvėrių, šiaip suplėskėjo visas "Dreamland", restauracijos, madynių paviljonai ir daugybė kitų įstaigų. "Dreamland" kainavo 2,500,000 dol. bet apdraudimo nuo ugnies tebuve vien pusė milijono dol. Garsi vieta nebusianti atstatyta.

Trustas turi būti panaikintas.

Washington, D. C. Augščiausias Jungtinių Valsčių teismas nutarė, jogei kerosino ir aliejaus trustas, žinomas vardu Standard Oil Co., turi būti panaikintas laike šešių mėnesių. Teismas pripažino, jogei tai yra nelegalinė korporacija, kuri sumonopolizavo kerosiną ir aliejų ir naikina mažesnes, nepriklausančias trustui firmas, o iš kitos pusės neteisėdai plėšia gyventojus, reguliudama kerosino ir aliejaus kainas.

Isteigėju to trustų polipo yra žinomas Amerikos milijarderis Rockefeller.

Aštuntas apskričio teismas dar prieš tai nusprendė, jogei trustas turi nustoti gyvavęs laike 30 dienų, bet augščiausias teismas pripažino jogei skiriamas laikas suvedimui tvarkon visų trusto reikalų yra per trumpas, todėl pratesė laiką iki šešių mėnesių, laike kurių trustas dar gali vesti savo operacijas, vienok laipsniškai turi dalintis, kol pagaliao visiškai išsidalys į atskiras, neprigulmingas kompanijas. Yra tai baisus smugis visiems trustams, kurių laukia irgi tokis likimas. Priešai ištarmę augščiausio teismo jau nėra jokios apeliacijos, todėl trustas bus įstatymais priverstas likviduoti savo reikalus.

Į tokį teismo nutarimą didelę įtakę turėjo pažangieji senatoriai ir kongreso atstovai, kurie reikalavo greito ir galutinio atsisieimo su visais trustais.

Oralaivis nuskendo.

Sandusky, Ohio. Netoliese šio miesto nupuo- lė ant ežero Erie didelis oralaisis ir greit nuskendo. Mačusie-jie balioną per žiuronus tvirtina jame buvęs žmogus, kurio likimas dabar niekam nežinomas.

Linčavo nigerką ir jos sunų.

Okema, Oklahoma. Minia įnirusių žmonių prievarta įsiveržė šio miesto kalėjimui ir ištraukę nigerką Laurą Nelson ir jos šešiolikos metų sunų, pakorė abudu ant stulpo ant upės C-

nadian River. Juodukė ir jos vertas sunelis buvo žinomais vagimis ir sunkiai sužeidė šerifą, atėjusį ieškoti pavogtų daiktų.

Pir atimsiant kalinius, minia turėjo suriši kalėjimo sargus ir užkimšti jiems gerkles, kad nešauktų pagalbos.

Plienas ir geležis atpinga.

Cleveland, Ohio. Plieno trustas vardu Republic Iron and Steel Company sumažino plieno ir geležies kainą \$1.25 ant tono. Užtikrinama, kad ant toliaus taidu metalu dar labiau atpigsia. Gaila, kad žmonės nei plieno nei geležės nesimaitina, tai bent pragyvenimas daug pigiau atsieiti. Dabar-gi maža nauda prasičokėliams iš to papiginimo, nes dauguma jų apart peilio ir kirvio, kitkam geležies nei plieno, nereikalauja.

Sektantų fanatizmas.

Waukegan, Ill. Praeitais savaitės dvi naktis Aleksandro Dowie pasekėjai praleido ant jo kapo, laukdami "pranašo" prisikėlimo. Jie tvirtai tikėjo Dowie prisikelsiant ir būsiant jų (savo avelių) piemeniu ir ant toliaus. Kaikuriems, turbūt užsnudus, rodėsi matę pakiltą iš "pranašo" grabo baltą debesį, kuriame pasirodė Dowie visoje savo garbėje. Grabas tėčiaus tyli ir liuosnoriai neišduos to, kas jame syki paguldėta. Bet lengvatikiams Dowie pasekėjams jis buvo šventu, už tai jie ir laukia jo stebuklingo prisikėlimo.

Sudegė medžio sądėlys.

Dubuque, Iowa. 26 dieną gegužės, 11 valandą nakties pasirodė ugnelė medžio sądėliuose firmos Carr-Ryder Adams Company, kurios ilgai negalėjo apveikti. Dar tikrai nežinia kiek sunaikinta medžiagos, spėjama, kad nuostoliai sieks milijonus dolerių.

Nelinksamos žinios.

Philadelphia, Pa. Pančekų ir apatinių drapanų trustas vardu The National Association of Hosiery and Underwear Manufacturers nutarė per konferenciją uždaryti savo fabrikus keturiems mėnesiams per metus, o aštuonis mėnesius leisti dirbti. To trusto valdžioje yra 85 nuosimčiai visų šalies pabrūk, mežgančių bvelvines ir vilnones pančekas ir apatinius drabužius. Liudna; daug darbininkų ne teks darbo.

Bankierius turi sėdėti kalėjime.

Washington, D. C. Prezidentas Taft nusprendė, kad pagarsėjęs, ex—bankierius John R. Walsh, patekęs kalėjimui Leavenworth'e, Ky., už subankrutijimą bankos Chicago National Bank, turi tolei kalėjime tupėti, kol neatsėdės teismo paskirtą jam bausmę. Šis prezidento pranešimas tai jo atsakymas ant tukstančių laiškų, telegramų ir įvairių prašymų paliosuoti Walsh'ą. Prezidentas Taftas tečiaus nei klausyti nenorėjo jokių peticijų ir patvirtino teisėjų nusprendimą, ir apgavikas turės ilgus metus mėtavoti už visokias šelmystes ir paglemžimą svetimo turto. Walsh'o prieteliams prezidento decizija labai nepatiko ir dabar visi nusiminė.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas Laikraštis

Pašvėstas Amerikos Lietuvių

Katalikų Reikalams.

— Organas S. L. R. K. A. —

Išleina iš Wilkes-Barre, Pa., kas ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga — Leidėjai.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius.

U. Angulintė — Užveisdėtoja.

Visas korespondencijas ir kitokius raštus reikia siųsti pas

Rev. A. Kaupas,

64 Church St.,

Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenumeratoras, ar tai už "džabus" ar už apgarsinimus ir t.t. reikia siųsti tokiu antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,

WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spaudzinimas konstitucijai, ar plakatų, ar tikietų ar kitokie ir tai panašūs reikalai, reikia visados kreiptis tuo pačiu antraštu:

"DRAUGAS"

314 E. Market St.,

WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmeti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmetieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popierius nėra ko gailėti, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkios raidės, redakcijai labai dažnai prisieina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerį, rankraštis reikia pristatyti spaustuvenai ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Kaip laisvamaniai, igiję viršų ant katalikų, suprantą tikėjimo laisvę, gali būti pavyzdžiu naujoji Portugalijos vyriausybė. Medžiagą šitam rašinėliui siėmame ne iš kokio katalikiško šaltinio, bet iš protestoniško, katalikų bažnyčios priešininkų užtarėjo — "Independent'o" (May 18, 1911). Iš tokio nusprendimo apie atskyrimą tikybos nuo valstijos, kokią yra apskelbęs prezidentas Braga su savo padėjėjais, piktinasi net šitas labai liberališkas New York'o savitraštis. "Independent" nevadina Bragos administracijos net teisėta valdžia: tai tik "revoliucijinė junta", nepatvirtinta žmonių noru...

Toji "junta" apskelbė tikybės laisvę, kitaipariant, atskyrimą valstijos nuo bažnyčios. Vadinas, Portugalijos vyriausybė lyg nori padaryti taip, kaip yra Amerikoje, kur valdžia nesikiša į bažnyčios reikalus, o bažnyčia į valstijos dalykus. Tačiau Portugalijoje, ištisų imant, norima padaryti taip, kad valstija neprivalėtų palaikyti bažnyčios, tik kad būtų atpenė: kad bažnyčia palaikytų valstiją, da-gi priedams būtų valstijos nužeminčiausia vergė. Pirmučiausiai, apskelbta laisvę išpažinti kokią kas nori tikėjimą, bet niekas negali laikyti pamaldų, jei nebus mažiausiai dvidešimts išpažintųjų vieno ir to paties tikėjimo. Tuo įsakymu užgintas platinimas naujų sektų, nes ištisų

joje visi yra katalikai, išskyrus tik sauleję protestonų, daugiausiai ateivių iš kitų šalių. Antra, patis žmonės turės užlaikyti savas bažnyčias, bet tik aplinkinių kelių, kokiai nors labdariskai įstaigai: ligonbūčiai, prieglaudai arba, dar geriau, taip vadinamai "misericordijai" tarpininkaujant. Įdomu, parapijiečiai bažnyčios užlaikymui surinktus pinigų turės atiduoti kokiai nors labdariskai įstaigai, o toji įstaiga neturės teisės atiduoti visus pinigus bažnyčios reikalams: jai paliepta trečdalis bažnyčios pinigų išleisti labdarybės darbams! Kur čia teisybė? Valdžia aštriai prižiūrės, kad toks įsakymas būtų tikrai pildomas.

Ir vėl: nei viena bažnyčia ar kitas koks tikybiniams reikalams pašvėstas triobesys negali būti parduotas be valdžios leidimo, bet valdžia gali padaryti bažnyčių ekspropriaciją kadą nori, atmokėdama už triobesį tikrai tiek, kiek sulys jos vienos įsiai yra vertas. Kur gi ir čia teisybė?

Negana to. Po saulės nusileidimui užginta laikyti bent kokias pamaldas. Užginta taip-pat laikyti tikybines ceremonijas (pav. laidotuves) už bažnyčios sienų be vietinės vyriausybės leidimo. Taip tatau, jei miesto galva nepavels, kunigas negalės vėžuoti ir kapines nei laikyti pamaldų už numirėlių esančioje ant kapinių koplyčioje. Tose pamaldose kunigų reikės gauti leidimą dėti bažnytinius rubus.

Visos bažnyčios, koplyčios ir t.t. bus nuosavybe ne parapijų, bet valstijos. Parapijos galės tik jomis naudotis. Užrašai (pinigų ar turtų) bažnyčios naudai neturės jokios vertės. Vadinas, jei kas nor pavesti bažnyčios labui kokius nors savo turtus, tai jam uždrausta tai daryti; jei tuos turtus užrašys ištisų bažnyčiai, tai juos pasiims sau giminės arba valdžia; bažnyčiai neteks niekas.

Galop, visos bažnytines nuosavybės tapo apkrautos doklėmis ir už tas dokles turės atsakyti labdariskosios įstaigos, kurioms bus pavestos parapijų piniginių reikalų aprūpinimas. Visi kunigai, pastoriai ir t.t. bus pilnų vyriausybės priežiūroje. Klierikai tegalės mokyti tik penkiose seminarijose (buvo jų ligšiol trylika). Nei vienam kunigui, kurs mokinosi Ryme, nebus leista kunigauti Portugalijoje. Nebus leista skelbti popiežiaus raštų nei vyskupų aplinkraščių be valdžios žinios ir pritarimo. Katalikiškoms mokykloms vadovėlius skirs ne mokytojai, bet vyriausybė. Kunigams nebus užginta vesti pačias.

Toks tai yra turinys dekreto, kurį sutaisė Alfonso Costa, — tas pats, kurs išsitarė, jog antroje kartoje katalikybė išnyks Portugalijoje.

Tas dekretas pavadintas garsiai skambančiais žodžiais: įstatymu apie tikėjimo laisvę. Tikėjimo laisvė! Bet kur čia laisvė, jei tikintiems uždrausta laikyti pamaldas už karais? Kur laisvė, jei uždrausta palikti savo pinigų dalį tikybiniams reikalams? Kur laisvė, jei ypatingose aplinkybėse reikia iškoti valdžios leidimo laikyti tikybines apeigas? Kur laisvė, jei evangelijos skelbė-

jai, padaryti bedieviškos vyriausybės vargas? Kur laisvė, jei tie, kurie nori Dievą garbinti, yra apkrauti sunkiomis doklėmis už tą privilegiją?

Nesistebėkime tat, kad pilnas visokios tikybinės tolerancijos "Independent" atsiliepė apie naują įstatymą, jog būtų tai—

"tyronišką absurdu padavinti tokį ediktą, kaip šitas, dekretu, turinčiu siekį apskelbti Dievo garbinimo laisvę."

Daug buvo pasaulyje tikybinių persekiojimų. Katalikų bažnyčia pergyveno Nerono, Decijaus, Deoklėcijaus, reformacijos, didžiosios revoliucijos, kultūrkampio laikus. Bet kur dingo persekiotojai?

Nėra jų! O katalikų bažnyčia, kaip buvo, taip ir yra. D-ras Costa giriasi, kad katalikybė išnyks Portugalijoje dar antroje kartoje. Ką žin. Gal dar spindės šimta sykių skaisčiau, ne kaip spindėjo dar taip neseniai.

Dievas yra perkantrus, bet didis!

"Tėvynės" redaktorius, p. K. Vidikas, tapo paliuosutas nuo savo vietos. Taip praneša S. L. A. sekretorius, p. J. Žementauskas ("Tėv." No. 20). Paliuosavimo priežastis apskelbė S. L. A. Literatishkas Komitetas. Bet visi, kurie skaitė "Tėvynę" pastarais metais, ir be Lit. Komiteto paaikškinimo žino "paliuosavimo" priežastį. P. Vidikas pradėjo savo redaktavimą nuo išmetimo didžiosios "D" iš žodžio: "Dievas". Susivienijimo vyriausybė būtų tokią blasfemiją leidusi ilgai, jei ne įsikišimas kitų laikraščių ir protestai pačių Susiv. L. A. narių. Augščiausiuoju centro valdybos ir literatishko komiteto paliepimu p. Vidikas tapo priverstas atiduoti priderančią paguodą Augščiausiajai Esiybei — pradėjo rašyti žodį: "Dievas" su didžiąja "D".

Paskui atėjo vaidai už sei mo nutarimus ir konstitucijos permainingą. S. L. A. susidarė partijos, kurios emė pauties tarp savęs padoriais ir nepadoriais budais. Tuose vaiduose "Tėvynės" redaktorius nemokėjo užlaikyti takto ir lygvarsos. "Daugiau erzino ir pykino, ne kaip aiškino ir taikė. Jei tik viename paskutiniame bertainyje nuo S. L. A. atsimetė net 3684 nariai, tai yra iš dalies p. Vidiko "nuopelnas". Užgauliojimas Susiv. vyriausybės ir aspirantų į Susiv. viršininkus irgi sutrumpino p. V. redaktoria vimo dienas. Pridėkime prie to visko "Mokslo trupinius", kuriuos rankioja pirmaklasiai arba antraklasiai mokiniai, nežinodami, jog tokie "trupiniai" negali būti pakuošu nei vieno laikraščio ir nuolatinis jų brukimas ant "Tėvynės" skilčių gimdo skaitytojuose tik negardumą, — o pamatysime, dėl ko p. Vidiką reikėjo atstatyti nuo vietos prieš pat seimą (Vid. atstatytas 12 geg., o seimas prasidės 5 birž.).

Iš to visko pasimokinimas: jei laikraštis yra organu organizacijos, susidedančios iš įvairių elementų, tai neimk jo redaktorių... vaiko.

"Tėvynės" leidimas neapsimoka, vadinasi, nei pusdoleriai nuo S. L. A. sąnarių, nei pelnas iš apgarsinimų

ir darbų neapmoka leidimo lėšų: organo užlaikymui prisieina senti iš abelon kasos, t. y. iš pinigų, sudėtų mirtinims. Sako, kad kasmet prie "Tėv." leidimo reikia pridėti apie 2,000 dolerių. P. A. Olševskis, apskaito, ("Lietuva" No. 20), jog "Tėvynės" 6000 egz. atsieina Susivienijimui metus ne mažiau, kaip 7,000 dol. P. Olševskio nuomone, S. L. A. galėtų sutaupyti kasmet apie 2,000 dol ir neturėtų tiek vargo, jei parduotų savo spaustuve ir atiduotų spaudinti organą kam kitam (atsimuštų ekspresai, darbininkai, šviesa, šiluma, asuracija ir kai-kurios kitos išlaidos).

Antra vertus, "Tėvynės" administratorius, p. S. Astramskas ("Tėv." No. 20) bando įkalbėti skaitytojams, buk atidavimas "Tėv." spaudinimo kitai spaustuvei nekiek tesumažintų organo leidimo lėšų. Bet čia aiškiai metasi į akis asmeniškų reikalai: juk nebetekus Susivienijimui spaustuves, nebetektų vietos administratoriai ir zecerai...

Mums, iš šalies žiurintiems, vistiek, ar S. L. A. spaudis savo organą savo spaustuve ar atiduos jo spaudinimą kitam kam. Užvedėme šitą kalbą dėlto, kad organo klausimas svarbus ir S. L. R. K. A. Pastarais metais nesusipratimai katalikų organizacijoje eina vien už organą. Yra tokių narių, ką reikalauja, kad S. L. R. K. A. įsitaisyty savąją spaustuve. Matėme, jog savoji spaustuve neapsimoka daug didesnei organizacijai. Ar gi apsimokės S. L. R. K. A.? Bet, padėkime, kad ir apsimokės. Susiv. turės savąją spaustuve. Kiek intrigu bus už darbininkus: redaktorių, administratorių, darbininkus, darbūkus ir t.t. — kas gali išpėti? Agitacijos, kursymai, erziniai, papirkimai ir kitokie galimi nešvarumai bus išvengti, jei Susiv. neturės savosios spaustuves. Mēs dar nepriaugome net iki slavokų. Pas juos "Bratstvo" — organas organizacijos, turinčios narių vos 7000, — atneša kasmet organizacijai nemažiau, kaip 2000 dol. pelno — ką-gi besakytų apie "Jednotą", kuri yra organu organizacijos, turinčios 40 tukst. narių?

Kol kas katalikų Susivienijimui geriau samdyties organu jau einantį katalikišką laikraštį, o nelysti į afėras, kurios, pav., S. L. A. išdavė nesmagius vaisius.

Iš anglišių dienraščių sužinome, jog lenkų "Związek Narodowy Polski" galutinai apsirinko Fernbrook'ą, kaip vietą savo rengiamui universitetui. Fernbrook guli netoli nuo Wilkes-Barre labai gražioje ir sveikoje vietoje. Daug kitų vietų turėta omenyje, bet Fernbrook galutinai paėmė viršų, nes ir žemė gaunama uždyką, o ir aplinkui šaltiniai, upeliai, giraitės, dailios farmos...

"Związek" jau seniai rengia savąjį "narodowy" universitetą. Tam tikslui renka pinigų, na, ir žada kažinkius, bet užtai labai didelius daiktus. Lenkai be "didelių" daiktų negali apsieiti. Nors pačioje Lenkijoje esantieji universitetai (pav. Krokuvoje, Lvove) nekaip augštai stovi moksle, tačiau Amerikoje, kur badai nei vieno lenko mokslo vyro nėra, jie no-

ri lyginties su Krokuva.

Įdomus daiktas, lenkai Amerikoje jau turi badau du "universitetus": vieną Washington, kitą Philadelphiaje. Pirmąjį įsteigė (bent ant popieros, nes yra čarteris) "Dievo Meilės" vienuoliai ir jo rektorium padarė jauną kunigėlį Grigutį, lietuvį, gimusį ir augusį Amerikoje, bet jokiu augštu mokslu neatsižymėjusį. Kadangi kun. Lechert, "Dievo Meilės" Kongregacijos" generolas yra išvažiavęs į Ameriką, o neskaitlingi kongregacijos vienuoliai (buvo jų badau 7) jau išsisklaidė po parapijas, tai "universitetas" greičiausiai jau užgeso.

Antrą universitetą įsteigė Philadelphiaje kun. Godrycz, kurs yra filosofijos tiesų ir badau teologijos daktaru. Sklepas jau pastatytas ir mokiniai lankosi į jį, bet universiteto įsteigėjas (drauge ir rektorius) gyvena tolimame Senandoah'ryje. Ir čia galima spręsti, kad vargiai universiteto mokslas gali būti "universitetiškas".

Dar pirmiau buvo svarstyta padaryti lenkų seminariją, kuri dabar yra Orchard Lake, Mich., Amerikos lenkų universitetu. Sumanytas nupuolė. "Związek" susimanė pastatyti tikrą "tautinę" mokslo įstaigą. Tatau gali padaryti. Bet kas ją užlaikys, kas tame universitete norės mokyties profesionalių mokslų? Gal kas ir norės — nereikia juk būti abejojančiu! — bet kur bus galima gauti atsakomų profesorius, ir kas juos užlaikys?

Šičia tai ir gludi viso klausimo svarbumas.

Lietuvos pirmiečiai ir lenkai endekai vis dar nenustoją šmeižt kun. J. Tumo vardą. "Lietuvos Žinios" prisikabino prie mažos bylos, kuri prasidėjo dar būnant kun. Tumui "Vilties" rektorium, bet kurios nagrajinėjimo nebuvo, nes kun. T. atsisakė ją varyti. Byla tapo pakelta už įžeidimą, kurį padarė kun. T. kokios tai lenkės, atėjusios į "Vilties" redakciją. "Lietuvos Žinios" padarė iš viso atsitikimo sensaciją, o endekų organai: "Goniec Codzienny" ir "Kuryer Wilenski" net skandalą. Tatau davė p. A. Sm., "Vilties" redaktoriui, progą vėl parodyti viešai Lietuvos pirmiečių dorišką nupuolimą (skaityk: "Laikraščių šmeižimo sąjunga", "Viltis", No. 43).

APIE LIETUVIŲ PELNUS AMERIKOJE.

Lietuva, persekiojama savo kaimynų iš visų pusių ilgą laiką, negalėjo pakilti ant augštesnio kultūros ir civilizacijos laipsnio. Kuomet kitos tautos žengimui pirmyn visuose, kaip kuno, taip dvasios dalykuose turėjo maž-daug geras aplinkybes, tai mūsų nelaimingoji tauta nuo Vytauto. Didžiojo laukų kaip ir nematė jų. Iš vienos pusės lenkai, iš kitos vokiečiai, o dar iš kitos gudai spaudė ją, varžė, kankino. Vienatinė Lietuvos mintimi tą laiką būvo, kad nuo šių priešų kaip nors atsikračius ir išliks gytis gyvės. Nebuvo kada jai, t. y. Lietuvai, manyti apie pažangą, savo šalies turtą, laimę, nes kalavijas nepaleido jos.

Nors dar nuo savo kaimynų neatsikratė, nors persekiojimai tebesitęsia, tačiau galima tvirtinti iš atžvilgio į abelon lietuvių judėjimą, į jų veikimą, kad, ačiu savo bočių darbštumui, Lietuva išliko prie gyvybės, kad jų troškimas jau išsipildė.

Aišku, kad tokiose aplinkybėse negalima buvo veikti šalies reikalų sutvarkymui, darbuoties pakėlimui šalyje apšvietos. Be apšvietos šalies turtas nupuolė žemyn. Geresnioji žemė ir kitos žymės uždarbio vietos teko svetimtaučiams. Lietuvą tokiu budu užpuolė didelis vargas; svetimtaučiai stengėsi lietuvių išnaudoti. Už sunkius darbus mokėjo mažai; su vargu apsirėškė skurdas. O su vargu, skurdur ir iš dalies nesiliaujančiais politiskaisiais ir tautiskaisiais persekiojimais apsirėškė lietuvių emigracija į svetimas šalis. Pradėjo lietuviai iš savo tėvynės keliauti į visas svieto dalis, į visokius kraštus ieškoti pelno. Vieni jų kraus tėsi į Maskolijos gilumą, kiti į Prusus, į Angliją, bet daugiausiai į Amerikos Jungtines Valstijas, kur taip vadinamamjame Naujame Sviete atrasti neisemiamieji turtai, kur visokie išradimai, technika, komercijalizmas, visaks atkreipta liko į jų turtų išnaudojimą, kur truko darbininkų ir brangiau už darbą apmokėdavo.

Ir ištikro daugelis lietuvių iš pradžios gavo čionai gerus darbus, nors sunkius. Amerika, kaip visur, taip ir Lietuvoje pagarsėjo "aukso" ir "laimės" šalimi, tatau dar daugiau iš jos pradėjo plaukti į taji "rojų".

Šiandien kuomet tik spėjo perviršyt 40 metų nuo pradžios mūsų brolių emigracijos iš Lietuvos, o čia jau skaitoma apie 400,000—500,000 lietuvių. Dar ir dabar, kuomet jau užtektinai svetimtaučių darbininkų į šią šalį priplaukė, nors susimažino darbai ir įžengimas į Vashingtono žemę tapo labai apsunkintas tačiau neižiurint į tai dar didesne srove mūsų tautiečiai veržia si į šią svetimą, tolimą šalį, ieškodami laimės. Plaukia — važiuoja vis su taja mintimi, kad ši-ta čionai pelnėjus, vėl kuogreičiausiai sugrįžus į brangią tėvynę — Lietuvą, kurią kiekvienas ją apleidamas karštai nekalta širdimi myli, apsipila gailėsio ašaromis.

Išvažiuoja, tiesa, iš savo tėvynės su prakilniomis mintimis, sveikomis, žadančiomis jai daug atnešti gero, padidinti josios turtą, padėti savo broliams nuvargusiems arba sau pačiam savamjame krašte įsitaisyti geresnį lizdelį. Bet deja, labai retai kam tosios mintis išsipildo; daugiausiai neatsiekia savo tikslo, o viltis pasilieka neisikunijusia. Abelon imant, galima pasakyti, kad taip yra nuo emigracijos pradžios.

Kame tad yra to visko priežastis? Kodėl lietuviai Amerikoje nieko nepelnija, kodėl jie čia neranda laimės? Juk dauguma visgi susiranda sau darbą; dirbtai jai gerai, nes yra sveiki, tvirti, energiški. Tą priežastį tuoj pamatysime. Žiūrėkime tiktai, kaip dirba, kiek uždirba ir kiek pelnėja.

Pirmiausiai privalome atkreipti savo atidą į žodžio "pelnas" reikšmę. Dage-lis vartoja jį vietoj "uždar-

bio" arba antraip vertus, t. y. maisto tųjų žodžių prasmę. Tačiau reikia čia padaryti skirtumą. Pelnyti ką nors, tai reiškia turėti iš ko nors naudą. Tokiam atsitikime galima turėti pelną iš savo darbo, uždarbio, iš savo mantos, iš savo gabumų ir t.t. Bet, kad turėti pelną, reikia ar tai savo darbą bei uždarbį, ar tai savo mantą, ar gabumus mokėti gerai suvartoti, sunaudoti, nes nuo mokėjimo tųjų dalykų sunaudojimo priklauso pelnas ir jo kokybė.

Čia tuo tarpu eina kalba ne apie kitokius pelnus, kaip tiktai apie tokius, kurie išplaukia iš rankų darbo. Lietuviai, kaudamiesi su priešais ir grumdami su lokiais, vilkais, negalvojo apie apšvietą; todėl prie jos nelinkę. Jokių amatų negalėjo išmokyti. Atkakę į šį kraštą nemokėdami čionykštės kalbos, nemokėdami taipgi skaityti nei rašyti, negali užimti švarios, lengvos vietos dirbtuvė ar kur kitur. Svetimtaučiai paskiria jiems sunkiausius, bauriausius darbus, į paobjingiausias vietas. Tatau dirbti ir vargti turi, kaip mulas. — Amerikiečiai, darbo davėjai matydami lietuvių tamsumą vėl išnaudoja. Negana ką paskiria blogiausioje vietoje, bet dar neatlygina tiek, kiek už darbą priklauso; lietuviai pasiskyst nemoka niekam, nes nėra vienybės ir stoka susipratimo. Iš tos priežasties turi nusileisti... Jeigu per didelius vargus ir sunkius darbus pasiseka kokiems gana gerai uždirbti, sulyginant su tokiu uždarbiu, koks yra Lietuvoje, bet dar iš to neišeina, kad jau darbo tikslas atsiektas. Arba vėl tvirtinti, kaip nekurie daro, kad čionai, abelon imant, yra visiems geri uždarbiai, tai vėl per daug. Kas žino, kiek kur nedirba, vaikščioja be darbo; pasakiau kas žino kiek už tą patį darbą privalo būti užmokėta prie teisingųjų aplinkybių, tas tokio niekniekio neukuomet nepasakys.

Su taisiais gi, kurie daugiau uždirba, o vienok nieko nepelnija, tai yra kitas klausimas. Paimkime emigrantus kitų prakilnesniųjų tautų augštesnės kultūros, pav. vokiečius, pamatysime, kad nunda iš savo nedaug ir sunkiai uždirbtų centų turi didesnę, negu lietuviai. Tas dedasi dėl daugelio įvairių priežasčių, būtent: dėl mokėjimo taisiais centais naudoties, t. y. dėl savo apšvietos, tvirtos valios, blaivumo ir kitų ypatybių. Jei apleidžia savo tėvynę ir keliauja į svetimas šalis ieškoti pelno, tai jį stengiasi atrasti ir daugiausiai suranda dėlto, kad neprasilenda su savo iškelavimo tikslu. — Tuo tarpu gi mūsų tautiečiai su juo tuoj apsilenkia, tikslą apleidimo tėvų žemės pameta. Lyg tik įplaukia į šį liuosybės kraštą, tuoj užmiršta tėvynę, savuosius, dingsta noras į ją sugrįžti; gėsta josios meilė, netausta. Neturėdami užtektinai šviesos, tvirtos geros valios, pasiduoda lengvai visokioms ydoms: savališkiūmams, svaidsimui sunkiai uždirbtų centų nereikalingiems, nedoriems pasi-linksminimams, paleistuvimui, bet užvis didžiausiai ydai — tai girtuoklavimui. — Dirbė, vargė, prakaitavę, pū žemėmis kasyklose ar kur kitokioj nesveikojo vietoj, sulaukę šventadienio ne

šeina visą dieną pakvėpuoti grynu oru, pasigėrėti gamtos atsakancia vieta, kur į parką, bet sėdi sau namie ir geria rudą alutį, kuriame, kaip žinome, randasi daug alkoholio arba nuodų kenksmingųjų žmogaus sveikatai, negu sunkus darbas nesveikose dulkėtose vietose. Geria netik alų, bet taipgi degtinę ir kitokius smarkesnius paojingesnius gėrimus. Niekur turbūt tarp lietuvių nėra taip prasiplatinęs varijimas svaiginančiųjų gėrimų, kaip Amerikoje. Geria juos visi, kaip dideli taip ir maži; kaip vyrai, taip ir moteris; kaip prasti, taip ir inteligentai; kaip svietiški, taip ir dvasiškiečiai. Geria ne iš noro, ne iš gardumo ne dėl sveikatos, bet dėlto, kad taip visi daro, dėlto, kad taip yra įėję į "madą" ir į prieprotį.

Kiek tatau yra praleidžiama pinigų tiems gėrimams, sužinojimai nereikia nei statistikos. Galima drąsiai sakyti, jei ne pusę uždirbtos skatiko, tai mažiau, du trečdaliu, abelnei imant, eina gėrimams. Be tų gėrimų Amerikos lietuviai nei žingsnio negali apsieiti. Man atvažiavus į šią žemę—rojų pirmiausia vaiziu buvo alus ir degtinė, nors buvau nevalges beveik visą dieną. Šeimininkas, pas kurį teko praleisti pirmutinės Amerikos dienas, gyveno labai vargingai, nors gėrėsi uždirbęs 3—3½ dolerių ant dienos ir darbo visuomet turis. Cento prie savęs taip pat neturėjo, nes sulig jo, girdi, esą reikia "gyventi", t. y. gerti, užti, nesirūpinti savo pačia, vaikais, savąja ir savo šeimynos ateitimi.

Tas lietuvis tai nėra išmintis: jis yra tikru tipu daugumos, Amerikon atvažiavusių ieškoti pelno, lietuvių. Vienų jų gaila dėlto, kad gėgana gero darbo ir prikilinio atlyginimo už darbą, kurie gal mokytų uždirbtą centą sunaudoti gėgam tikslui; kitų gi vėl gaila, kad nemoka jo sunaudoti, kad nėra taupūs, kad pasidavę yra įtekmei baisių ydų, kurios daug suėda velnių spēkų ir triūso, kurios mūsų tautiečių netik tėvyneje, bet ir čia neduoda išbristi iš vargų.

Norint turėti iš menkiau apmokamo ir sunkesnio darbo pelną didesnį, norint pagerinti savo būvį, reikia būtinai įvesti permainą savo asmenyje ir aplinkybėse; reikia stengties panaikinti arba bent nors sumažinti tasias blogas ydas, kaip girtuokliavimą; reikia išmokyti visur taupumo, — žodžiu mokėjimo gyventi. Daug apie tai nematau reikalo kalbėti, nes kiekvienas tame dalyke geriausiai gali spręsti iš praktikos ir asmeniškų patyrimo.

Dar vieno negalima išleisti iš akių, bent, kad niekas Amerikoje lietuvių tiek nepelnija, kiek smuklių savininkai, arba, kaip sakoma, salūninkai. Čia yra sunešami kuo ne visi kruvini centai; čia yra lietuvių amerikiečių "bankai", į kurį įdėjus jau niekados nieko nebeįgausi. Tie "bankai" visuomet pilni, net užia!

Aišku, kad su tokiu pelno ieškojimu, kurio, kaip matome, šioje "laimės" ir "auksos" šalyje lietuviai neranda, skriaudžia labai tėvyne, ją apleidžiam ant visados, galop net nesugrąžindami švėtojo iš jos turto, kurį

paprastai kiekvienas išvažiuojant pasiima su savimi ant kelio. Gal kaikiuriems su gražinusiems visus keblionės iškaščius, net daugiau negu iškaščius keistai išrodyti, bet ką daryti, kad taip abelnai yra. Nežmetu niekam savo nuomonės, tikrai atkartoju vieno gana rimto tuo tarpu neatsimenu kurio mūsų laikraščio išsitarimą.

Bereikalingi tatau yra nekurių mūsų tautiečių pasigyrimai, kad lietuviai, atkakę į Ameriką, daug uždirba ir pelnija, kad pagelbsti daug tėvynei, ir kad emigracija yra geras dalykas; nes, girdi, iškeldami svetur užleidžia savo vietas kitiems, tuomi padarą jie likusiems plačiau vietos, daugiau žemės ir tokiu būdu, esą, gal geriau likusieji savaime krašte pragyventi.

Kas taip mano — klaidinčiai mano. Matome kituose kraštuose, kaip Belgijoje, Šveicarijoje ir kitur daug daugiau ir tankiau esant gyventojų, o ir žemės prastesnė, negu Lietuvoje, tačiau ten geriau visi gyvena, yra laimingesni, iš viso ko daugiau turi pelno. Taip yra dėlto, kad tų šalių kultūra ir apšvieta stovi kur kas ant augstesnio laipsnio, negu pas lietuvių, nuo ko vieninteliai priklauso visai kitas likimas.

Tatau pirmutinė ir neatidėta mūsų priedermė yra stengties prie pakėlimo savo tautoje bei tėvyneje apšviatos, prie išnaikinimo savyje blogų ydų. Kuomet pasiseks tai įvykdyti, tuomet emigracija išnyks, nes pelnus gerus ras savo krašte, kuriame yra paslėpti gamtos dideli turtai, tikrai reikia mokėti juos išnaudoti. Amerikos gi ir kitų kraštų lietuviai taip pat pakils dorai, nebesiduos taip lengvai vedžioti už nosies svetimtams, darbas išduos sveikesnius, naudingesnius vaizius — žodžiu, gyvenimas tikslingiau eis savo vėžimis.

Tiktai daugiau, daugiau šviesos!

Kebų Raganius.

APSISAUGOKITE MUSIŲ!

(Šeimininkės, išidėmėkite šitą raštelį)

Namų mūsų yra pavadinama vieno daktaro pavojingiausiu gyviu ant žemės. Musė taip pavojinga, kad faraono laikais viena didžiausių baismųjų, užleista ant Aigipto, buvo musės. Baalzebub (Beelzebub) reiškia etymologiškai "mūsų kunigaikštis", bet žydų kalboje įgijo "velnių kunigaikščio" prasmę. Musė taip pavojinga, kaip pats velnias.

Musės veisiasi mėšlyne ir mėgsta nutupiti ant visokių išmetų. Musės visados lekiuoja apsimaknojusios mėšlais ir įvairių ligų bacilėmis. D-ras Jackson ant vienos musės, pagautos New York'e, rado apie 125,000 tokių bacilių! Ligos gemalus, kuriuos musė nešioja ant savės arba savyje, palieka ant valgių, sriuboje, piene, aluje arba kitame gėrime, taip pat ant žaidų. Jei susikursi dabočias, kad musė nenutuptų ant žaidos. Jei į sriubą įpūle musę, vėlyk nevalgyk jos. Kudikiui geriau neduoti pieno, kuriame yra pigėrusi musė. Musės plati šioja

šiltines (tyfų) ir kitokias vidurių ligas. Atėjus vasarai, prasideda tarp mažų kudikių ir suaugusių žmonių įvairios vidurių ligos. Daug kudikių, paliktų be atsakomos priežiūros, miršta. Kaliname už tatau karščius, bet kaltos musės. Jos tai tas ligos išnešioja ir išplatina. Didžiausiuose karščiuose musės kuomarkiausiai lėkinėja aplink namus, spendžiasi prie žmogaus kumo ir prie valgių.

Tai-gi reikia saugoties musių. Reikia ginties nuo jų. Reikia neileisti jų į vidų. Reikia duris ir langus uždengti vielelių tinkleliais (screens). Reikia neprileisti musių prie valgių ir gėrimų.

Musės nešioja netik šiltines, viduriavimus, bet ir džiova, cholera, džuma ir kitas užkrečiamas ligas

Komisija naikinimui musių (Fly-Fighting Committee) savo išleistuose lapeliuose tarp kitko pataria: Neprileisti musių prie ligonio.

Užmušti kiekvieną musę, rastą ligonio kambaryje. Nelaikyti jokių puvančių daiktų namuose arba arti namų.

Deginti arba kasti į žemę liekanas nuo pietų arba kitokio valgymo.

Užlaikyti namus ir kiemą švariai. Kur švaru, ten nėra musių.

Naikinti muses geriausiai ir pigiausiai — tai Londono "Lanceto" šitokis patarimas:

Nusipirk aptiekoje skystimo, vadinamo angliškai "formaldehyde", sumaišyk jį su vandeniu keturi (šauktukai su kvorta vandens) ir išstatyk po kambarius torieliose arba kituose lėkštuose indeliuose. Tasai mišinys žmogui nepavojingas, bet užmuša muses ir kitokius mašalus. Jei nusipirksi "formaldehydą" už 10 centų, tai jo užteks tau visai vasarai.

Kur yra daug musių, ir negalima jų išnaikinti taip lengvai, geriausiai nusipirkti miltelių, vadinamų "pyrethrum" (galima gauti bent kokioje aptiekoje) ir sudeginti juos namuose. Visos musės ir jų gemalai tuojau išgais nuo dumų.

AUKOS ŠV. KAZIM. SERŲ VIENUOLYNUI CHICAGO, ILL.

Iš Spring Valley, Ill.

Po \$1.00:

Lastauckienė M., Valulis K., Staniškauskas P., Pakutinskas A., Grigalavičius J., Jucius P., Vasilaičius J., Matutis P., Petrauskas I., Frankevičius P., Ramanauskas M., Mikutavičius J., Žiupsnis A., Valiunienė S., Valiunas S., Mikutavičia V., Vitkus S., Šimkus P., Šimkus P., Kutulis T.

Po 50c.:

Gedeminas A., Petraitis T., Gustaitis J., Skerstonas J., Pakutinskas J., Škarnulis P., Ratušinskas B., Kisielius K., Budvitis M., Šivokas J., Kalatka P., Masiockienė A., Matusevičienė N., Buzienė M., Jakštys A., Matukaitis A., Šimkus K., Šeštokas S., Rupšlauskis P., Tunnys J., Bagdonas K., Didutis S., Petrikienė M., Getautienė M., Žiurinskas A., Lapinskas J., Baltukaitis I., Šimkus J. Smulkesnių aukų: \$57.89. Viso: \$90.89.

Iš Chicago, Ill.

Šv. Mykolo Ark. Parapija.

Stambesnės aukos: Kun. N. Lukošius 10,00; Anastasas Valančius 5,00; Anė Jaškulaitė 5,00; Marcinaičiūtė Apolionija 2,00.

Po \$1.00:

Valuckas J., Dapkus D., Čiuplinskas S., Rubikas A., Bakšis K., Kosteckas V., Zarembe L., Leveckis J., Stravinskas I., Bradulskis P., Brand A., Karlikauskas J., Juščius M., Matelionas K., Nausiedaitė A., Juškauskaitė A., Kriščiūnas L., Stančius A., Butkevičius K., Rakauskas P., Žiskus V., Bagdanavičius S., Jantis M., Ruzgis J., Gudulis J., Girdušas J., Kišunas P., Sutkus B., Adomavičius J., Zgrunda K., Rucevičius J., Butkevičius L., Martišius J., Šatas S., Venis J., Petrenas A., Babišius A., Bagdanavičius M., Prizalgauskas N., Pupkis J., Jagala L., Trečiokas B., Ambrozaičiukė V., Dauginiūtė J., Balčiūtė M., Alekniene K., Rekvienė M., Butkevičia M., Vilkiūtė A., Lancius K., Mikalauskaitė A., Brundzenė M., Liaudanskaitė, Freiman N., Kazlauskaitė A., Bernackienė J., Blaževičiukė D., Lietuvnikas J. Smulkesnių aukų: \$30.80. Viso: \$117.80.

Iš Athol, Mass.

(Per kun. J. J. Jakaitį).

Po \$1.00: Likaitė Ap., Likaitė Gr., Brošienė EL, Maekus. Po 50c.: Likaitė M. ir Puščiuvienė P. Viso: \$5.00.

Iš Chicago, Ill.

Kun. M. Kriaučiūnas 10,00.

Iš Homestead, Pa.

Aukos surinktos Šv. Petro ir Pauliaus lietuviškoje bažnyčioje, Gegužio 14 d. 1911. Balaševičienė Konstancija \$1.50.

Po \$1.00:

Aleknavičius Boleslovas, Martinaitis Antanas, Aučienė Ona, Dimšienė Petronė, Bardzilauskienė Ona, Visockaitė Agnėška, N. N., Vaišnoras Mikolas, Monkelis Pranas (senis), Ružinskis Jonas, Bagdziūnas Šimas, Grišas Ignas, Pikutis Povilas, Bražinskas Antanas, Rupšienė Grasilda, Lietuvnikaitė Veronika, Gudžinienė Izabelė, Stučkiūtė Teresė, Šneideraičiūtė Anė, Švedkauskas Aleksandras, Pencikauskas Ladislovas, Katiulis Antanas, Rasimavičienė Franciska, Stalioraitienė Marė, Davidaukas Karalius, Lieponis Juozas, Bukauskas Juozas, Muiža Petras, Jenulevičius Karalius, Stalioraitis Jonas, Skieparis Pranas, Jenulevičius Jonas, Čepaitis Kazimieras, Šepauskis Juozapas, Virginis Antanas, Rudzinskis Antanas, Micpovilis Kazimieras, Vebeliūnas Adomas, Meilutis Aleksandras, Danielius Jokubas, Jakucevičius Jurgis, Bračulis Pranas, Tumas Petras, Dembskis Teodoras, Gužauskas Kazimieras, Žekaitis Vincėntas, Vaišvilas Alinas, Džiaugis Pranas, Kišunas Jonas, Grigalius Kazimieras, Jakucevičius Tamas.

Po 50c.:

Mašotienė Marė, Bukauskienė Pranė, Matukoniūtė Teofilė, Bražinskiūtė Elzbieta, Tananienė Petronėlė, Jenulevičienė Marcelė, Mocėkičienė Ona, Kudzis Antanas, Visockienė Rožė, Adamonis Konstantinas, Matukonis Jurgis, Stankevičius Povilas, Vincėvičius Blažiejus, Kudžinskis Jonas, Borauškiūtė Anielė, Packevičienė Antanija, Muzikaitė

Kas giesmėmis garbina, dusyk tiek garbina.

NAUJOS KNYGOS.

Rankvedis Laiškams Rašyti arba pamokinimas,

kaip rašyti laiškus pas tėvus, brolius, seseris, draugus, pačes ir vaikus, pasilikusius Lietuvoje. Surinkta iš laiškinų popierių visokių raštininkų. Eilėmis ir proza, dėl naudos ir palengvinimo Lietuviams Amerike gyvenantiems. Shenandoah, Pa. Turtu ir Spauda T. P. Križanaucko, 1911 m.

Yra tai rinkinys visokių eilių, plačiai ir siaurai žinomų Lietuvoje ir Amerikoje: Vienožinsko, Vanagelio ir kitų poetų. Didesnė dalis — tai ne eilės, bet eiliuotoji proza, da-gi neturinti augstesnės minties. Be reikalo įdėtos 'Girtuoklių Adynos', nes parodija šventų daiktų nėra niekur švari. Knygtė skiriama tamsuoliams.

Naujos Mikaldos Sabbos Karalienės Pranašystės. Išleistos taip-pat p. Križ., Shenandoah. Apie šitą knygtę galima pasakyti tik tiek, kad gaila to žmogaus, kurs įtikės į viską, kas joje parašyta.

Redakcijai prisiusti laiskai.

Donora, Pa., Geg. 26, 1911.

Gerbiama Redakcija!

Gal įdėtumėt į "Draugą" šį perspėjimą:

Knygpalaikė (12 pusl.), įvardyta: "Sapnas Motinos Švenčiausios ir Malda Pono mūsų Jezuso Kristuso ir Motinos Švenčiausios", yra platinama tarpe tamsių Pittsburgh'o moterėlių. Parašė ją ne katalikas žmogus, bet greičiausiai bedievis tikėjimo, pažeminimui ir išjuokimui. Katalikams reikia nepirkti tos knygtės, nors kiekvienas perskaitęs supras, kad yra rašoma joje kvailybė. Bet kodėl-gi atsiranda pardavinėtojų tokių knygučių—šiuokščių? Jas pardavinėja p. Ignotas po 10c.

Kun. M. Augulis.

Red. Priešas. Apie šitą šlamštą jau buvo persergėta "Drauge" pirmiau.

Redakcijos Atsakymai.

J. J., Brooklyn, N. Y. Žinia surašyta neaiškiai. Jei ją patalpintume, būtų didesnė nuoskauda mūsų laikraščiu, nekaip tai įstaigai, at, matai mano vai

Reikia visados mokslo dalykus palikti mokslo vyrams.

J. N. Mačiulaičiui, Forest City, Pa. Kiek galėjome, tiek įdėjome. Kiti daiktai, be tam tikrų prirodymų, laikraščiu netinka.

J. Rand, Brooklyn, N. Y. Žinia pavėlinta ir neinteresinga. Pamokslai bereikalingi: socializmas juk nekaltas, kad vienas lenkas nudurė kitą už merginą!

LAKSTYMAS ORU.

Prancuzas Vedrine nulėkė greičiausiai iš Paryžiaus į Madridą ir laimėjo 150 tukst. frankų. Kelionė tapo atlikta į 10 valandų su minutomis. Greičiausias traukiniui ima 21 valandą nuvažiuoti iš Paryžiaus į Madridą.

Tuoju bus lėkimai iš Paryžiaus į Rygą. Užsirašė 21 oru lakstytojas.

Prancuzija apgailestauja karės ministerio Bertheaux, kurs tapo užmuštas lakstytovo, kuomet buvo daroma pradžia lenktynių iš Paryžiaus į Madridą. Nelaimė atsitiko kaip tik tokioje valandoje, kuomet prancuzų armijai buvo reikalingas galva—valdytojas. Morokos reikalai truputį per tat pasigadino.

Kurske, Rusijoje, aeroplanas nukrito į publiką ir sužeidė penkis žmones.

Mūsų nervai.

Senovėje didesnė dalis žmonių visai nežinojo, kas tai yra nervai; nervų ligos visai nebuvo žinomos. Dabar beveik tris bertainiai žmonių, ypač miestuose, turi sugadintus nervus. Nesiranda skirtumo tarp seno ir jauno, tarp turtingo ir pavarėlio. Musų gyvenimo sriovė labai smarkiai teka, taip kad mes neturime laiko atsižvelgti į savo sveikatą. Dėlei pasveikimo mes turime imti nors mėnesį laiko kas metai atilsui ir vartoti Trinerio Amerikonišką Elixirą iš Bitter Vyno, kuris yra geriausia gyduolė, sustiprinanti nervus, atnaujinti kraują ir sugrąžinanti apetitą. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

— Mamyte, kodėl ant pie- no visuomet pasirodo plėvė?

CHARLES DICKENS. OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

jei eity. Buvo tai mandagus ir švelnus išsisukimas nuo prašymo, kas parodo, kad toji panaite turėjo prigimtą švelnumą, kurs nedaleidžia užgauti artimo tiesioginiu atsisakymu.

Žydo veidas pratys. Nuo tosių merginos, gražiai nors neperpuikiai apsirėdžiusios raudonais drabužiais, žaliom korpėm, geltonais kaspinais, jis kreipėsi prie antrosios.

— Nancy (Onyte), mano miela, — tarė žydas maloniai; — ką tu sakai ant to?

— Kad iš to nieko nebus! Nėra ko nei mėginti, Faginai, — atsakė Nancy.

— Ką tu nori tuo pasakyti? — užklausė šiurkščiai Bill Sikes.

— Tai, ką sakau, Bill, — atsakė mergina rimtai.

— Ugi tu esi tam atskančiausia, — sprotavo Sikes; — nieks čia aplinkui tavęs nepažįsta.

— Dagi aš visai to nenoriu, — atsakė mergina, tuo pat balsu. — Kas link manęs, tai greičiau ne, negu taip, Bill.

— Ji eis, Fagine, — tarė Sikes.

— Ne, ji neis, Fagine, — atsakė Nancy.

— Taip, ji eis, — tarė Sikes.

Ir Sikes turėjo tiesą. Grumojimais, prižadoms, pirkimu jie galutinai privertė merginą paimti ant savęs to žygio atlikimą. Ir iš teisybės, ji neturėjo tiek kliučių, kiek jos mandagus sėbrai; nes neseniai tik atsikrausčius į Fieldlane iš tolino, bet puikaus priemiesčio Ratcliffe, ji neturėjo tokios baimės susitikti su senaisiais savo pažistamais.

Taigi prisisegus baltą, čystą žiurstuką ir kelis kaspinus po šiaudine skrybėlė, — abudu parėdu buvo paimtu iš neįsistatomo žydo ištekliaus, — pana Nancy rengėsi į kelionę.

— Palauk valandžiukę, mano miela, — tarė žydas, suradamas mažą, su antvožu gurbelį. — Neškis tą ant rankos. Tai gražiau išrodo, mano miela.

— Duok jai raktą į kitą ranką, Fagine, — tarė Sikes; — tas išrodo visiškai teisingai.

— Taip, taip, mano mielas, — tarė žydas, užnėręs raktą nuo durių ant piršto dešinės merginos rankos. — Nagi, labai gerai. Iš teisybės, labai gerai, mano miela! — Ir žydas trynė rankas iš džiaugsmo.

— O, mano broliukas! Mano vargasas, brangus, mielas, nekaltas brolelis! — rėkė Nancy, apsiplius ašaromis ir su bausiu sopuliu draskydama gurbelį ir raktą. — Kas su juo pasidarė! Kur jį paėmė? O, pasigailėkit ir pasakykit, man, tamistos, ką jie padarė su brangiu vaikučiu; pasakykit tamstos, jei jus' malonė, pasakykit!

Ištarus tuos žodžius graudulingu ir širdį perveriančiu balsu, neapsakomai džiaugiantės klausytojams, pana Nancy apsistojo, turstelėjo draugijai, nusišypsojus paligavo galvą ir išnyko.

— Kokia gudri mergaitė, mano mieli! — tarė žydas, atsikreipęs į jaunus savo sėbrus ir rimtai linguodamas galva, tartum norėdamas įgraudenti, kad jie sektų pavyzdį, kurį tik ką buvo matę.

— Ji atneša garbę moteriškai lyčiai, — tarė p. Sikes, prisipylęs stiklą ir smogęs baisia kumščia į stalą. — Geriu už jos sveikatą, ir velijū, kad visos būtų tokios!

Kada tie ir kitokie pagyrimai buvo barstomi ant galvos puikiai išlavintos Nancy, toji panaite traukė kuogrečiausia į policijos stotį, kur ji netrukus pribuvo sveika ir linksma, nors turėjo biskį baimės eiti gatvėmis vienuviena.

Įėjus per užpakalines duris, ji negarsiai pabarškino raktu į pirmosios kamaraitės duris, ir klausėsi. Nieks iš vidaus neatsiliepė; taigi ji atsikosėjo ir klausė toliau. Bet atsakymo nebuvo. Taigi ji atsiliepė tykiu balsu:

— Nolly, brangus, Nolly!

Bet tenai buta tik pavargusio, baso kriminalisto, kurs tapo pasmerktas už putimą ant fleitos. Užtektinai prirodužius jo nusidėjimą prieš draugiją, p. Fangas uždarė jį mėnesiui į pataisomus namus. Prie tos ištarmės teisėjas prikerė tinkančią ir pamokinančią pastabą, kad jei kaltininkas turi tiek daug kvapo, tai gali jį sveikiau sunaudoti prie staklių, ne kaip prie muzikalinio prietaiso.

Tasai žmogelis ant klausimo nieko neatsakė, nes buvo užsimastęs apie praradimą fleitos, kuri tapo atimta apskričio naudai.

Taigi Nancy pabarškino į kitos kamaraitės duris.

— Ko nori? — atsiliepė silpnas, alpstantis balsas.

— Ar tenai nėra mažo vaiko? — paklausė Nancy ir pradėjo raudoti.

— Ne, — atsakė balsas. — Dieve saugok!

Tasai kalinys buvo tai valkata šešiašėsimis penkių metų. Jį patubdė kalėjiman, už ką neputė į fleitą, arba kitais žodžiais, už ką elgėtavo ant gatvės ir nieko neveikė savo užlaikymui. Čia jau kitą kamariukę sėdėjo žmogus už pardavinėjimą blėtinių indų be tam tikro leidimo. Tasai norėjo veikti, bet valdžia neleido.

Kadangi nei vienas tų kriminalistų neatsiliepė, padavinus juos Oliveriui, ir visi nieko apie jį nežinojo, tai Nancy kreipėsi tiesiog prie urėdninko dryžu bruslotu, ir gailingiausia rauda ir dejavimais, kuriems da daugiau pribuvo gailėstingumo, bedraskant raktą ir gurbelį, paklausė apie brangų savo brolelį.

— Aš jo neturiu, mano miela, — atsakė senis.

— Tai kur jis yra? — suriko Nancy persigandus.

— Ugi tas ponas jį pasiėmė, — atsakė urėdninkas.

— Koks ponas? — paklausė, koks ponas? — dras-

Atsakydamas ant tų klausimų, senukas paaiškino giliai nusiminusiai seserei, kad Oliveris stotyje apalpo ir tapo paleistas dėlei vieno žmogaus paliudijimo, kad vagsystė tapo atlikta kito vaiko, kurs ištruko. Kad skundikas jį nusivėžė į savo namus visiškai apalpusi. Kas link to pono namų, tai jis tiek žinąs, kad tai esant netoli Pentonville, nes nugirdo paliepiną, duotą vežėjui.

Baisiam padėjime netikrumo ir abejonės, jį nusvyravo per vartus; paskui savo strpaliojimą permainingus ant smarkaus, miklaus, nuolatinio bėgimo, jį sugrįžo į žydo namus, supainiojus savo pėdsakus, kaip tik mokėjo.

Vos tik mergina spėjo papasakoti apie savo žygį, kaip p. Bill Sikes, pasiūkęs savo baltą šunį, užsidėjo skrybėlę ir skubiai išėjo laukan, nepašventęs nei tiek laiko, kad pasakius sėbrams labanakt.

— Turime butinai dažinoti, kur jis yra, mano mieli; turime jį surasti! — tarė žydas, labai sumišęs. — Charley, nieko daugiau neveik, tik sukykis aplinkui kol nesugriebsi kokių naujienų apie jį! Onyte, brangi, mės jį turime surasti. Pasitikiu tavim ir gudruoju Sukčium — visame. Palaukit, palaukit; — pridurė žydas, atidares spintą drebančia ranka. — Turiu šianakt uždaryti šitą butą. Žinote, kur mane rasti. Nelaukite čia nei minutes, nei valandžiukės, mano mieli!

Tą pasakęs, žydas išvarė juos iš stubos ir stropiai užsirakines duris, ištraukė iš paslėptos vietos dėžutę, kurią taip netyčia parodė tada Oliveriui. Paskui skubiai pradėjo kamšyti į kišenių laikrodžius ir brangenybes.

Beldimas į duris jį nugązdino ir pertraukė tą darbą.

— Kas ten? — suriko žydas užkimusiu balsu.

— Aš, — atsakė Sukčias balsas per užrakto skylutę.

— Ko da reikia? — suriko nekantriai žydas.

— Nancy nori žinoti, ar jį reikia parvesti į anąją guštą? — užklausė Sukčias.

— Taip, — atsakė žydas, — tegul tik jį sugriebia į savo nagus. Suraskit jį, suraskit, daugiau nieko! Aš jau žinasiu, ką su juo padaryti: nebijokite!

Vaikas sumurmėjo, kad supranta ir nubėgo žemyn pas savo draugus.

— Jis da ikišiol neišdavė, — kalbėjo sau žydas, baigdamas savo darbą. — Jei jis nori apie mus išplaukšti savo naujiems pažistamiems, tai mės da galime uždaryti jam burną.

XIV.

Čia daugiau pasakytą apie Oliverio viešėjimą pas p.

Bronlow. Prie to prikergtą įdomi apie jį pono

Grimwigo pranašystė, išėjus jam su reikalu.

Oliveriui atsipeikėjus nuo nuomaro, į kurį buvo įpuolęs nuo staigaus pono Bronlow surikimo, patsai senis ponas ir p. Bedwinienė rupestingai vengė užsiminti apie paveikslą, kurs vaikišti taip sujudino. Šnekoje juodu suvis neminėjo apie Oliverio istoriją ir praėitį: kalbėjo tik apie tokius dalykus, kurie galėjo jį tik užimti ir nesuerzinti. Jis dar vis buvo persilpnas, kad eiti pusryčiaut, bet kada jis antrytojaus šiaip taip nulipo į gaspadinės kambarį, tuojau atkreipė akis ant sienos, tikėdamasis vėl pamatyti veidą tos gražios ponios. Bet lūkestis jo neišsipildė, nes paveikslas buvo jau nuimtas.

— Aha! — tarė gaspadinė, pamačius, kur Oliveris žiūrėjo. — Matai, jau jo nėra.

— Matau, poniute, — atsakė Oliveris. — Dėlko jį nuėmė?

— Jį nunešė žemyn, vaikuti, nes p. Bronlow pasakė, kad jis užduoda tau rūpestį, o tas gali užkenkti tavo pasveikimui, — atsakė senukė.

— Ne, ne, iš teisybės. Jis man neuždavė rūpesties, — tarė Oliveris. — Aš mėgau in jį žiūrėti. Aš stačiai jį mylėjau.

— Gerai, gerai! — atsakė senutė linksmai, — kaip tik pasitaisyti, tai vėl čia jį pakabys. Matai! prižadėjau tau! Dabar kalbėkiva apie ką kitą.

Tik tiek Oliveris dąžinojo apie tą paveikslą. Kadangi senukė buvo labai gera, jam besergant, tai jis stengėsi daugiau neatsiminti apie tą dalyką. Ir atidžiai klausėsi pasakų, kurias senukė jam sakė, apie gerą ir gražią savo dukterį ištekejusią už gero ir gražaus vyro ir gyvenančią dabar ant kaimo; apie sūnų, kurs buvo raštininku prie vieno pirklio Vakarinės Indijos, ir kurs buvo toks geras vaikas ir rašinėdavo jai tokius meilius laiškus keturis sykius ant metų, kad net senukė apsiašarojo, apie tai kalbėdama. Senukei ilgą laiką begiriant gerumą savo vaikų ir nuopelnus malonaus, gero jos vyro, kurs — nabagėlis! — mirė jau dvidešimts šeši metai atgal, — atėjo laikas gerti arbatą.

Po arbatai kaip įmanydama mokino Oliverį lošti kortoms, prie ko juodu ėmėsi dideliu rimtumu ir atida, pakol ligoniui neatėjo laikas išgerti šilto vyno su vandeniu ir suvalgyti riekę ragaišio, o paskui eiti gultu.

Buvo tai linksmos dienos Oliverio pasveikimo. Viskas ten buvo ramu, švaru ir tvarkoje; visi jam buvo malonūs ir švelnūs. Po to viso triukšmo ir neramumo, kuriame vaikiščiās gyveno pirmiau, dabar viskas išrodė, kaip dangus. Kada jau jis galėjo apsirėdyti, tai p. Bronlow parūpino jam naujus drabužius, naują mučę ir kurpes. Kadą Oliveriui pasakė, kad gali daryt su senaisiais drabužiais, ką nori, tai jis atidavė juos tarnaitėi, kuri labai buvė dėl jo gera, liepė juos parduoti žydui, pinigų gi laikyti sau. Tas tuojau buvo padaryta! Kada Oliveris per langą pamatė, kaip žydas juos įsidėjo į krepšį ir nuėjo, tai labai nudžiugo, žinodamas, kad jie tie atgal nesugrįš, ir kad nėra jau jokio pavojaus nešioti juos išnaujo. Tiesą pasakius, tie jo drabužiai buvo prasti skarmalai, nes Oliveris niekad neturėjo naujų rubų.

Toliau, br...

PILNOJĖ BLAIVYBĖ.

Ar gali viena ir ta pati taisykla patarnauti pilniems ir nepilniems blaivininkams? Man rodos, kad tai yra negalimas daiktas. Kadangi nepilniems blaivininkams leidžiama gerti nors po kiek lengvesniųjų svaginančių gėralų, o saiko jokio nieks negali uždėti, po kiek jiems tiktų išsigerti ant syk. Mūs žmonės tiktai tą girtu vadina, katras po rinštoką voliojasi, tai prisieitų ir mums padaryti tokią taisyklę nurodymui pasigėrimo, kaip Anglijos valdžia kad padarė štai kaip: kas galės nesvyruodams viena grindimi pavaikščioti, ištarti nemikčiodamas sunkiausius ištartinui žodžius, ir ant vienos kojos trissyk apsisukti, tas bus pripažintas už negirtą.

Bet kas da svarbesnio yra, jei mės norim, kad blaivybė pasilikytų, kaip iš karto buvo nutarta, apdraudimo draugija, t. y., kad jos nariai mokėdami ant metų paskirtą mokestį, gaus savo paskirtą pomirtinę, kurią kam norės galės testamentu užrašyti, tai būtų didi nelygybė ir neteisengumas, jei pilnieji ir nepilnieji blaivininkai už lygią metinę duoklę turėtų tiesą gauti lygią arba vienodą pomirtinę. Štai ką sako apie tuos tvarkinguosius gėrikus garsusis U. F. Mueller C. PP. S., Filozofijos Prof.: "Tai yra gerai žinomu faktu, kad ir tvirčiausia žmogaus sistema (sudėjimas) vien retai išlaiko veikmę 40 gramų (svarumo saikas) alkoholio, kuris randasi alaus kvortoje, 24 valandų laike. Paimkim žmogų, kuris kasdien išgeria kvortą ir daugiaus alaus. Kad turėtų laiko išgaruoti tie nuodai iš žmogaus sistemos reikalaujama mažiausia 36 valandų. Užtuot tiek laiko jis pakartoja imti į save tuos nuodus kas 24 valandos. Kitais žodžiais: dar neišėjo iš jo kūno pirmoji alaus bonka, jau pila kitą, da neišgaravo pirmoji ir antroji, jau vėl pila trečią ir taip toliau. Tuo budu nors tų nuodų žmogus gauna ant syk mažai, bet diena iš dienos jie dauginasi jo kune. Galutinai pagadina jo kraują ir dirksnius iš tvarkos išvaro. Yra milijonai žmonių, kurie niekad nebuvo girtais per ištisą savo gyvenimą tečiaus gavo kroniškas alkoholizmo ligas". (C. T. A. U. Advocate n. 6, 1911).

Taigi kad ir tie taip vadinami tvarkieji gėrikai alaus ir vyno apsiimtų dvigubai mokėti, negu moka pilnieji blaivininkai, aš nepristočiau ant tų pačių išlygų pomirtinės.

Sakiau, "mūs žmonės tiktai tą girtu vadina, katras po rinštoką voliojasi"; nes daug man teko matyti girtų, o visai mažai atrandų, kuriems pasakius: "kodėl taip pasigeri?", pripažįsta esą girtais. Veik kiekvienas sako: "Aš niekad girtas nebuvau nei nebusiu". Tokiems girtuokliams nėra jokios sąžinės išmėtinėjimo nei jokios vilties pasitaisymo, nes kaip jie apsisukę atgalios tribunole, kad jie save girtais nepripažįsta! Tokie turėtų pilną tiesą būti daliniais blaivininkais. Kas iš to išeina? Ta šventa brolija, kurios priedermė yra but visiems pavyzdžiui dorybių, turėtų taisyties po teismus (sūdus), nes tai būtų neišvengnama pasekmė; vieni budami pilnais blaivininkais, ir neragaudami svaiginančių gėralų per daugelį metų igauna tokią smarkią vuoslę alkoholio, jog ištolo ant kvapo pažįsta tuos, kurie geria; bet tas kvapas geriantiesiems, nors ir jie šiek tiek jį taipgi užvuodžia, yra labai mielas ir malonus, o pilniems, atsiprašant, kaip iš tvarto; kad reikia praėti pro smuklę kuomet duris atdaros buna, tai reikia skubinties, kad greičiau prasišalinus nuo tos nemalonus vietos. Kokia meilė galėtų būti tarp pilnųjų blaivininkų ir dalinių blaivininkų, kurie kad ateina į tavo rūmą ir pakvėpuoja pusę minutes savo alkoholinį kvapą, tuoj tau pasidaro labai neramu, ir esi priverstas langus atidaryti kuoveikiaus? Jau dabar kai kurie pilnieji blaivininkai sako: "Argi mės suvažiaugė Seiman drauge su taip vadinamais neva tvarkiaisiais gėrikais kvėpuosim jų alkoholinį kvapą?"

Nemanykite, buk visai nupeikiu dalinę blaivybę. Anaipol ne. Nes dalinė blaivybė jau yra laipsniu į pilną blaivybę, vis geriau, kaip nieko. Taigi dalinė blaivybė gali būti sau visai atskira organizacija ir atskirai laikyti susirinkimus.

Kun. P. Saurasaitis.

JONAS KARBAUSKAS

Drabužių, čeverykų ir vyru galianterijos krautuve.

Turi gerą patyrimą vaizboje ir parduos tau viską pigiau, negu užmokėtum už tą patį daiktą dideliame mieste.

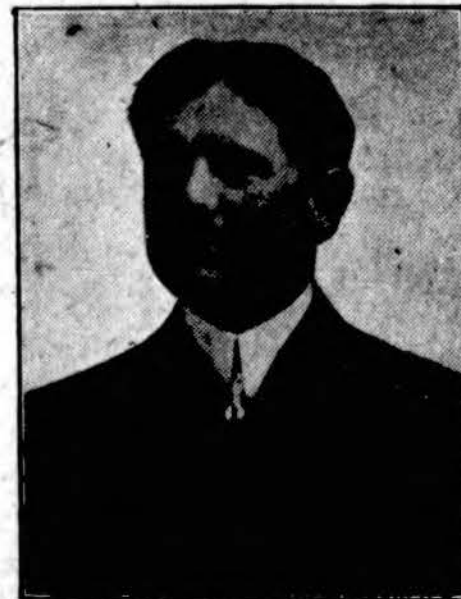
Pirkdami pas Joną Karbauską, galite suėdyti pinigų, nes nereiks mokėti už strytkarį ir nereiks toli važiuoti.

Main str., Nanticoke, Pa.

HARRY P. LYNCH

Jis yra kandidatu ant Wilkes-Barre miestto.

Kadangi jis tikrai bus išrinktas, tai ir mės pa-laikykime jį.

Skrybellu ir vyru galanterijos Valzboris

„Draugo“ Agentai

Rev. J. Sutkaitis,
2112 Sarah st.,
Pittsburg, Pa.

K. Strumskas,
190 High st.,
Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas,
Forest City, Pa.

T. Kizievich Box 167,
Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st.,
So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis,
1327 Rebecca st., S. S.
Allegheny, Pa.

J. Bartoševiče,
4417 Marshfield ave.,
Chicago, Ill.

M. Urbanavičė, Box 33,
Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22,
Swoyers, Pa.

J. Versiackas,
65 Davidson st.,
Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O.
Silver Creek, Pa.

Vincas Stasevičė,
349 Hamilton st.,
Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus,
1022 Bay st.,
Superior, Wis.

P. J. Miller,
Lithuanian Store,
Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas,
2422 W. 69th st.,
Chicago, Ill.

Pranas Smolenskias,
71 Hudson ave.,
Brooklyn, N. Y.

St. Petruškevičė,
223 E. 6th st.,
Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas,
415 Middle st.,
Kenosha, Wis.

A. Urbonavičė,
329 River st.,
Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas,
1338 So. Canal St.
Chicago, Ill.

Dom. M. Andrulionis,
65 Davidson st.
Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 116
Plymouth, Pa.

Julius Bukantas,
94 Blackstone st.,
Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas
135 Ames st.,
Brockton, Mass.

B. P. Miškinis,
Box 124, 35 Arthur st.,
Montello, Mass.

F. B. Versocky,
257 So. 33rd st.,
So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban,
Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškevičė,
131 Jackson st.,
Lawrence, Mass.

Jonas Galeckas,
109 So. 3rd st.,
Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis,
5447 S. Wood st.,
Chicago, Ill.

MIŠKAS IR UPELIS.

Upelis, kuris plaukė per mišką, kartą pradėjo skustis, kad pastarasis užden-
gia nuo jo ir gražų dangų
su saule ir neleidžia prie jo
šilto vejėlio.

— Kad ateitų nors kartą
žmonės ir kirviais jį iškirs-
tų! — kalbėjo upelis.

— Mano mielasai! — atsakė
jam senas miškas — tu kal-
bi labai neprotingai, nes tu
nesupranti, kad tik po ma-
no globa gali gyvuoti!... be
manęs tu išdžiūtum ir visai
pražūtų tavo silpnoji srovė!

Neįtikėjo upelis žodžiams
senojo miško. Bet štai, kar-
tą atėjo darbininkai su kir-
viais; seni medžiai subra-
kėjo ir griuvo ant žemės.
Miško neteko; krūmus ir
kelmus taipogi žmonės iš-
kasė; lauką suarė; ir upelis,
netekęs paugsnio savo se-
nojo globėjo, greitai visai
išdžiuvo. Ksav. Vanagėlis.

POETAS.

Pakol poeto
Muza tyli,
Jis lyg nesavas,
Nesmagus.

Tada jam dienos
Tykiai plaukia,
Jo veidas lyg'nai
Neramus...

Jo kanklių stygos
Lyg nutirpę,
Siela lyk kokiam
Nuomiryj.

Jis visas ilsis,
Lyg žuvelė
Žiemos laikuose
Vandenij.

Bet vos sujūdina
Jojo dvasią
Prabudus muza
Jo gabi,

Tuoju jis griebia
Kankles savo,
Tuoju melodija
Puiki.

Atsiliepia lyg
Dangaus balsas,
Lyg korus šventas
Aniuolų.

Tad siela jo
Apleidžia svieta,
Toli lyg sprusta
Nuo sąvų;

Tada jam svietas
Neapeina,
Giesmė jo rodo
Negraži.

O net didžiausi
Jo valdonai
Akyse jojo
Permaži.

O idant balso
Muzos savo
Klausyt, aiškiausiai
Jį girdėt,

Jis kreipiasi
Į tyras, kalnus,
Prie upių, girių,
Kad kalbėt,

Tankių tankiausiai,
Kad giedotų
Jausmų karščiausios
Tad širdies,

Nes bijosi jis,
Kad nenuitūš,
Nelaukus muzos,
Kol apšvies.

Kalbėt poetui
Tai linksmybė,
Nutilti — baisiai
Nesmagu.

Giedot poetui —
Tai jo laimė,
Tylėti — ilgu,
Nuobodu!

9/V, 1911. J. Žiedelis.

Turime atspaudę šv. Ro-
žančiaus tajemnyčias. Pen-
tiolika tajemnyčių kainuo-
ja 10 centų. Kalbantieji Ga-
vėnioje rožančių tepasirupi-
na parsitraukti tajemny-
čias. Adresuokite:

"Draugas"
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Šunio ambicija.

— Kodėl tasai šuo taip
liudnai nuleidęs uodegą?
— Neseniai jis laikė ant
policijos šunio kvotimus ir
neišlaikė.

PAUL J. SHERWOOD
Kandidatas ant Luzernes Pavieta
Sudžios.

Advokatas Sherwood, Re-
publikonų kandidatas ant
sudžios, šią nedėlią gavo ži-
nią, jog Augščiausias Teis-
mas patvirtino žemesnio teis-
mo nusprendimą byloje po-
nios Woodrooff iš Bedford,
Pa., prieš Lehigh Valley R.
R. Company už užmušimą
jos vyro John D. Woodrooff
ant kelio Luceyville, Pa. Lie-
pos mėnesyje 1910 metų. Šią

bylą laimėjo advokatas Sher-
wood.

Pn. Sherwood taipogi iš-
reikalavo daugiau naudingų
bėdnėms žmonėms nuspren-
dimų prieš korporacijas, ne-
gu kitas koks advokatas mu-
sų miesto.

Kaip pn. Sherwood yra
populiariškas parodo, kad ir
30 d. gegužės laikytos pra-
kalbos. Jis kalbėjo 10 val. iš
ryto Pittstone per Memorial
apeigas; 2 val. popietį Hugh
stown'e, ant 4:30 — Ma-
mmoth Eisteddfod Dr. Ma-
sson Glee Draugijos Armo-
ry; ant 7-nyų — ant bankie-
to Amerikos Dukterų Drau-
gijos Wanamie, Pa.

Pranešimas.

Mainierių egzaminatorių
komitė No. 1, Wilkes-Barre,
Pa., susirinks teismo ru-
muose, 1, 2 ir 3-čią dieną
birželio. Jenkin Tup ir Mo-
congua vyrai galės ateiti
kortan ir laikyti egzaminus.

Visi skaitykite

"Drauga"

Wilkes-Barre Mine Drill Co.

Mēs padirbame visokios
rūšies tulšes. Jeigu nori su-
čėdyti darbo ir laiko, reika-
laur

Papky's naujo patento
pype maszinos,

257 E. Market st.
Wilkes-Barre, Pa.

E. ROBINSON'S SONS Pilsener

Alus skiriasi skanumu nog ki-
tu bravoru produktu, jeigu jus
neragavote, tai pareikalaukite,
o prisiusime jums baksą už \$1.

Reikalaukite isz Scranton'o arba pas musu
agenta Wilkes-Barre, Pa.

GLENON'S Alus Isz Pittstono vertas Gerimo.

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausį Importuoti ir naminiai
Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir
t.t. 454-456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos
ir arkliai parsandymui ir
grabinio ofisas prie Russell
gatvės.

EDWARDSVILLE, PA.
Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sts.
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuosimti nuo sudėtų pinigų ir ima pini-
gus ant sučėdyjimo nuo dolerio ir augščiau.
Siuncia pinigus in visas svieta ša-
lis.

Atdara nuo 9-nyų is ryto iki 3-ju po pietų; subatomis—
nuo 9-nyų — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Honover Brewing Co.

Grynas

Elius, Alus ir Porteris.

TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą. Jusų tautiečio iš-
dirbama. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir
Nauticoke, o bravoras Danvillėj.

Emil Mallnaukas, Manageris ir Prezidentas

Alu telefonai.

"Feeling Better Already Thank You!"

Mielai aš pa-
klausaui jūsų
patarimo ir iš-
tirtyniau su

Dr. Richter'io
Pain-
Expelleriu.

Dingo skaudėjimas kakle ir diegi-
mas šone, jaučiuos visiškai gerai. Pri-
valo būn kiekvienos šeimos šepojė.
Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c. ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York.
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

PAVASARIO GROŽY- BĖS.

Šalta žiema nuėj šalin;
Ji mums jau įkirėjo!
Visa gamta vis ein gražyn
Ir nēr šiaurinio vėjo.
Upelis mūs kaip plaukia

greit,
Beržynas kaip žaliuoja!
Malonu yr' miškan užeit,
Kur paukščiai jau dainuoja.

Visur gražu, visur garsai
Linksmybės suskambėjo,
Ir pirmo griausmo jau balsai
Danguose sudundėjo.

Ksav. Vanagėlis.

First National Bank

PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITORY

KAPITOLAS \$375,000,00
Perviršis ir nepa-
dalyta nar da 490,000,00

Už sudetus pinigus moka 3-čią
nuosimti.

WM. S. Mc. LEAN, President.
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

CRUBRO APPLE BUTTER

Yra sudėtas sveikose
emaliuotose dėžėse.
Kiekvienas pakelis, pri-
pildytas ir uždarytas,
buna sterilizuotas. Cru-
bro Obuolių Sviestas
ne genda, bet dar gar-
desnis tampa ir labiau
kvepia.

Už 10c. dėžės užten-
ka šešioms žmonėms.
Gardu ir pigu, sučėdi-
na sviestą. 10c. ir 25c.
dėžėse pas visus grose-
rius. Imk kelias dėžes
ant syk.

Dr. O'Malley, Specialistas.

RUPTURA

Išgydyta greitai, be pa-
vojaus ir ant visados.

Be peilio ar operacijos.

Diržai numestj ant visados.

Visiškas gvarantuotas išgydi-
mas rupturos (abiejų liūų), senų
ar jaunų nepaisant, kaip ilgai ser-
gate, gydan be peilio.

Dr. O'Malley naujas spąsabas
gydymo yra visai nepavojingas,
be piauštimo, be skausmo, be ope-
racijos, be atsitraukimo nuo už-
siėmimo.

Nereikia jokių diržų kada išgy-
dau. Gvarantuojų užganėdinimą.
Dėkingi žmonės prisiuntinėja
padėkavones kas dien. Suvirš 500
ligonių išgydžian praeitą metą.

Dr. Alex. O'Malley
158 Washington St.,
WILKES-BARRE, PA.

Kur lietuviškai ir lenkiškai su-
sikalbama ir susirašoma.
Suviršum 30 metų daktaravi-
mo. Mieste Wilkes-Barre mūsų
glaunas ofisas. Prisiusk 2c. mar-
kę, o gausi knygutę apie rupturą
dykai.

Kiekvienas Valgis bus tau skanus

IR EIS ANT SVEIKATOS,
jeigu prieš valgysiant imsi

Severos Rugšti Pilvui

Kaina \$1.00

Sustiprina nusilpu-
si pilvą.

Duoda gerą ape-
titą.

Dapadeda suvirš-
kyti.

Apsaugoja nuo už-
kietėjimo.

Sugražina jiegas
po ligai.

Ar esi sunervuotas?

Lengvai susijudinti? Esi neramus? Maž-
možiai tave pykdo? Visko bijaisi? Guli ir
keliesi pailsės? Niekas taip nepagelbės
tau, kaip

Severos Nervotonas

Jis pasiekia ligos priežastį; apramina
dirksnius, sudrutina visą sistemą ir užti-
krina sveiką miegą. Kaina \$1.00.

Kol dar ne vėlu!

Žmogus ilgai nepatemia inkstų ligos, net
iki to, kada ji jau tampa pavojinga. Kad
užlaikius inkstus sveikais, imk

Severos Vaistus Inks- tams ir Kepenims.

Tai geriausias vaistas nuo skaudėjimo pu-
siau, nuo kepenų ir inkstų ligų. Ir puslės
betvarkė jais prašalinama.

Dviejų didumų: 50c. ir \$1.00.

Pirk vien Severos vaistus. Vaistininkai turi juos savo aptiekose. Neimk kitokių
vaistų. Jeigu nežinai savo ligos, rašyk pas mūsų gydytojus.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių
Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti
pas mus visada. Mēs išdirbame
ir reikalaujantiems pasiūnčiam
porą ant pažiūros.

Mrs. A. Smailienė,
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

KATALOGAS DYKAI

Jeigu reikalauji naujo siuto, tai neduok kriau- čiui \$15 uždyką

Nes jeigu kriaučiui užmokėsi \$30, tai pas mus
gausi tokios pat materijos ir dailiai padirbtą
siutą už \$15.00.

Tik užėik pasiziureti,

O persitikrįsi, kad pas mus pigiau negu visame
mieste. Jeigu kitur po \$20.00 ir po \$25.00, tai
pas mus tik \$15.00.

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,
South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

Kuomet Jus

girdite nuo daugelio žmonių
pagyrimus

STEGMAIER'O

ALAUŠ

ar pamisinate, kad verta jį
pabandyti.

Supiltas bonkose ir gerai uzkimsztas

Reikalauk baksuką. Musų
vežėjai pristatys.

Gryno maisto ženklas ant
kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.

Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su pėrviršiu
\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroma
Suvienytųjų Valstijų val-
džios. Moka 3 nuosimčius
nuo sudėtų pinigų. Galima
susišnekėti lietuviškai.

Mandagus patarnavimas.

G. N. Postlethwaite,
iždininkas.

3% SUČEDJIMAS 3% AUGA.

PINIGAS DARO PINIGĄ.

Pradėk taupiti pinigus pas mus. Kad
ir mažiausia suma pridėta prie suč-
dėjimo ir 3 nuosimčiai, kuriuos moka
mums, greit padidys jūsų taupimą.
Lietuviams paranki vieta.

NORTH SCRANTON BANK

1902 North Main Avenue.
Scranton, Pa.

Užsirašykite

„DRAUGA.“

M. A. Norkunas,

Vienatins Letuvų Išdirbejas

visokių ženklu
draugystė. o y-
patingai: karkadu
guzikučių meta-
liavų, anameliotų
ir padengtų cellu-
loid'u, šarpu, ve-
liavų ir karunų.

Man pavestus dar-
bus atlieku artist-
tiškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daitai, te-
palai, stiklas, dudos, plasteris,
irankiai, sportiniai ir naminiai
daiktai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuosim-
čiais

\$190.000.00.

Sudėtų pinigų

\$700.000.00.

Mūsų vedame visokią lega-
lišką biznį.

Mūsų bankoje galima
susikalbėti: lietuviškai,
lenkiškai, vokiškai ir
angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kurių skaitytojų prenu-
merata pasibaigusi, tiems
šis numeris bus paskutinis.
Siunčiant pinigus, čekius,
arba "Money Order", siųs-
kite ant adreso:

"DRAUGAS",

314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuvių Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų
ant pirmo mortgage, arba pirkti
namus lai kreipiasi.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTA 1864.

KAPITOLAS \$100.000.00.

PERVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia

Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo

sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone

ir Visoje Aplinkinėje.

Agentūra Laivakorčių ant Geriausių

Linių.

Siunčia pinigų kas dien ir visas da-
lis svieto; taipgi perka ir arba pin-
gius. Išdirba visokius doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teisauose.
Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-
tos iki 9-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10-tos iki 5-
tos valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Taipgi turime savo krautuvėje dau-
gybę visokių maldaknygių ir svietiš-
kų visokių kalbos.

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.

Vertė VYTAUTAS.

Kaina \$1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egz-
empliorių, nuleidžiama didelis nuo-
šimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

—NAUJA KNYGA— BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.

Tik vienas šitas šventraštis yra

katalikiškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntimui.

Adresas:

REV. S. PAUTENIUS,

Mahanoy City, Pa.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE,

WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas - \$150.000

Perviršis - \$450.000

Depozitai - \$2.625.000

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų

joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-
to iki 3 popietu, subatomis nuo
9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val.
vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir

lietuviškai.

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokių

torielku, blydų, stiklų, puo-
dų, liampų ir visokių virtu-
vei reikalingų daiktų. Yra iš-
ko pasirinkti. Ateikite per-
sitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,

WILKES-BARRE, PA.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu

ir visokių reikalingų

daiktų draugijoms ir

nrkiestroms, uždėta

1887 m. Dirbame teip-
gi vėliavas, kukardas,
arnotus, kapas ir t. t.

Reikalaukite iliustru-
oti katalogu.

1520 N. 4 gatve

PHILADELPHIA, PA.

Bell Phone

4858 D. KENSINGTON.

Dr. IGNOTAS STANKUS M.D.

Pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos
Indiana ir baigęs kvotimus augštesniais ir jau pas-
kutnėj mokyklų New York Post-Graduate ME-
DICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specialia-
liškai išlavina gydymą visokių pavojingiausių li-
gų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgana
vardą augšto, didžio daktaro. Dr. IG. STANKUS,
per kiek laiko buvo miestav daktaru Indianapo-
lis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydymu įvairių
ligų, atikdamas savo užduotį kvotieriausiai ir už-
ganėdinančiai, dabargi pasisvencęs labui savo bro-
lių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudoj-
mo per nesąžiningus daktarus, įrengė savo locnų
naminį ligonbūvį ir:

KVIEČIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubiai kreipkis pas mane ypatingai arba
laišku, o būsi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ilgą neįsigydomą, neabe-
jok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir
suteikėsiu tikrai bėligišką rodą. Kiekvienas iš atsisakusių persitiki-
rės, kad esu pabaigęs didesnę daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti
daktarai sveikintaučiai.

APSIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI
Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių krauj-
ligų, užkietėjimo ir nevalkimo vidurių, šėdėjimo, kėtos nusiėjimo, visokių apuogų, dėdėvinių
ir slinkimo nusių; galvos strėdėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo vis-
kių nervinių ligų, neuralgijos, drėbėjimo sąnarių, nemiegėjimo ir išgėdijimo; nuo greitai nusi-
mimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškų li-
gų ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos. Taipgi nuo visokių moteriškų ligų, skausmin-
gų mėnesinių, baltųjų, tėjėjimo ir gūmo ligų.

TURIU SPECIALIŠKĄ DIPLOMĄ DEL DARYMO OPERACIJŲ
Išskius būtinam reikalingumui operacijas, kada vental negali pagydyti kaip tai: augimo vėžio
sėklis, ir visokių akmenų, skaudulį ir gūną, ar tai būtų pūslė, inkstas, kepenys ir žar-
nos, viaktą su pagalba operacijos galima prašinti kvotieriausiai ir už menką mokestį. Da-
rau taiggi operacijas ant kaulų, smegenų, grovų ir lytiškų organų, kaip vyru taip ir moterų.
Lietuvių vėliau trauktas rankas ir kojas. Išgydas su naujais būdais operacijas rupturų už nen-
kreko. Patal kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima pribūti ypatingai, tai
parasykite ką skauda ir kokius nevalkumus jaučiate sąry, o aš suprašiu ir ištyrę duosiu rodą,
o jeigu reika, prisiegtu ir gyduose, kaip toli negyventumėte: Amerikoje, Anglijoje, Kanadoje ar
kitose šalyse. Atsilaikantys ypatingai ir dėl operacijų, turu savo naminį puikų ligonbūvį.

RIEDNUS GYDAU DOVANA!

Dr. IGNOTAS STANKUS 1220 S. Broad str.,

PHILADELPHIA, PA.

Valandos Ofiso: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p.p. ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėl. nuo 1 iki 5 v.

IŠEJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI VAIZDELIAI VARDU

„Degtine“ ir „Katriute.“

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti

„Draugo“ Spaustuveje.

PIRKITE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES

PO VARDU

„Naminis Vaiku Auklėjimas“

IR

„Katekizmas Apie Alkoholiiu.“

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis instei-
gimui našlačių prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,

4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

Lietuviškųjų Šv. Kazimero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mer-
gaites mokimui ir išauklėjimui. Seminarijo-
je prie reguleriškojo mokslo, arba ir atsky-
rium, yra mokinama, muzika, pašymas, siu-
nėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos
Perdėtinės šiuo antraštu:

Mother Superior,

ST. CASIMIR'S SEMINARY,

6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

GERIAUSAS PINIGAMS PASIDĖJIMAS,
TAI ŠTAI ŠITAME BANKE:

Merchants National Bank, POTTSVILLE, PA.

Nuo padėtuju pas mus pinigų gausi 2 nuosimt., jei
padėsi trumpam laui, 3 nuosimt., jei šešioms mėnesiams,
3 ir pusę nuosimt. jei padėsi vieniems metams.

Gali pradėti pasidėlioti, jei turi \$1.00.

Maloniai kviečiame visus atsilanyti pas mus.

Gerb. O. P. BECHTEL, Prez., A. W. SELTZER, Vice-Pr.,

C. H. MARSHALL, Kasierius.

The BENEFICIAL SAVINGS FUND SOCIETY

1200 ir 1202 CHESTNUT STREET,

PHILADELPHIA, PA.

Uždėta 20 dieną Balandžio 1853 metuose.

Nuosimtis 3.65 metams.

PAMATINIS KAPITOLAS --- trylika milijonų dolerių.

SUDĖTU PINIGU --- vienuolika ir tris čvertis milijono

dolerių.

PERVIRŠIS --- vienas ir viena čvertis milijono dolerių.

Depozitoriu suviršum trylika tukstančių asmenu.

DEPOZITUS PRIIMAME PER LAISKUS.

IGNOTAS J. DOHAN, Prezidentas.

ANDRIUS J. KEEGAN, Vice-prezidentas.

ALFRED J. MURPHY, Sekretorius ir Kasininkas.

ANTANAS HURST, Eas., Patarėjas.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir aišta yra tyk del vyru.

Knyga ta prasme, suprasim šodniais kaip gal

atgauti vyriškumą, išgydyti nuo užnuodijimo kraują

arbašpili, nubiegima siekios, patrotitu styprbe, pučkus

ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu

styprbe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, ruma-

tisma, gonorrhoea arba triperi, naujai įgantas lygas,

strictura ir visas vyru lygas, gal buti išgydomas sava

namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai lygta knyga, panaikin ligos kodėl yra

kentat ir kaip gauti galutiną išgyditi. Knyga ta yra

kravutvė žinios, katrais ture žinoti kožnas vėdes arba

nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara,

katras atsydave ilgo laika tyrinejimu tu, specialiauku

lygu. Temviki, jog ta knyga yra aišta vysai dykai,

užmokam už pačto, ing užpėčėtita konverta. Nesinuk

nekokiam pinigų, tyk paraišk sava varda, ir adresa ant

žemiaus paduot knopon, katru sinuk mums šėdėna.

DYKJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1 905 22 Fifth Avenue, Chicago.

Godotinas Tami-ta: Pagal Tami-tos prižadėjimą, aš norėčiau

jog Tami-ta prisistatėti man vysai dykai vėna jaus knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas.....

Stelias.....

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paankuotai ir kitoki su 23
akmenimis, parnuosime 10,000 vadin-
amų "Accuratus" laikrodėlių tikrai už
\$5.75 šėdėna. Tio gražus laikrodėliai
puikiai išrėdyti, dubeltavi lūktai, ge-
rai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų
naudojami, kurie turi daborti laiką, mo-
teriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20
metų. Tikrai gražus laikrodėliai, ne-
gėda būs nei drangams toki parodyti.

Jeigu nori turėti gerą diegoelį, tai
štai musų pasiūlymas: Mes ausigime
šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už
\$5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiū-
jimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei cen-
to. Mes riskuojame viską. Aukštinis

grandinėlis duodasi dykai su laikrodėliu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.